

CỘNG ĐOÀN LÒNG CHÚA THƯƠNG XÓT LIÊN GIÁO PHẬN

Địa chỉ : **1 Tôn Thất Tùng, P.Phạm Ngũ Lão,
Q.1; TPHCM**

Email : **longthuongxotgp@yahoo.com**

Website : **longchuathuongxot.vn**

Facebook : **facebook.com/thuongxotGP2008**

ĐT: **(028) 38.330.820**

02/2022

**Sự hoàn thiện hệ tại ở việc hợp nhất mật thiết với
Thiên Chúa (NK 457).**

(Lưu hành nội bộ)

LÁ THƯ LINH HƯƠNG

LÁ THƯ LINH HƯƠNG THÁNG 02/2022

LM Ernest Nguyễn Văn Hương

Chúng ta đang ở trong tháng đầu của năm mới. Tin tức trong những ngày cuối năm vừa qua làm chúng ta vui mừng. Tin tức nổi bật nhất vẫn là cơn dịch do virus covid 19 đã suy giảm. Chúng ta vẫn còn nhớ cảnh kinh hoàng do cơn dịch để lại: nhiều người liên tục chết trong những ngày tháng đó, ngành y tế phải lên tiếng báo động, thực phẩm khan hiếm, tinh thần của nhiều người trong chúng ta hoảng loạn vì không biết đâu mà tránh hay không biết biện pháp nào để không dính phải cơn dịch... Tinh thần hoảng loạn hay ít hơn là tinh thần lo lắng vẫn còn nơi một số người trong chúng ta ngày nay, tuy có ít hơn trước.

Thế nhưng, tình hình hiện nay đã khả quan: dịp lễ Giáng sinh vừa qua, các Thánh lễ vẫn được cử hành với nhiều người tham dự cho dù có hạn chế và nhất là sau hơn nhiều tuần lễ, chúng ta thấy việc tham dự các thánh lễ trong dịp lễ Giáng sinh cũng như việc dân chúng vui chơi trong những ngày đầu năm dương lịch và âm lịch không ảnh hưởng mấy đến tình hình dịch bệnh. Các con số cho thấy số người bị lây nhiễm nặng giảm dần và số người chết vì dịch cũng giảm mỗi ngày. Các con số đó cho thấy hiệu quả của việc chích ngừa cho toàn dân. Hậu quả là kinh tế hồi phục dần dần: các cửa hàng dần dần mở cửa trở lại. Các sinh hoạt, các loại hình kinh doanh hoạt động trở lại gần như bình thường.

Cơn dịch đã dạy chúng ta nhiều điều. Trước tiên cơn dịch đã làm chúng ta biết sống chậm lại, biết lui vào nơi hoang vắng, sống cô độc, cô đơn, biết quay về với chính mình để thấy rằng chúng ta không thể kiêu hãnh, tự phụ về sức mạnh của riêng chúng ta. Chúng ta không thể tự hào về những thành quả mà chúng ta đạt được khi cho rằng tất cả đều do và chỉ do công sức của chúng ta. Chúng ta thấy một cơn gió thoảng cũng làm đời sống chúng ta biến đi, không còn vết tích và chúng ta cũng khám phá rằng chính ân sủng của Lòng Chúa Thương Xót mới làm cho cuộc sống chúng ta được vững bền.

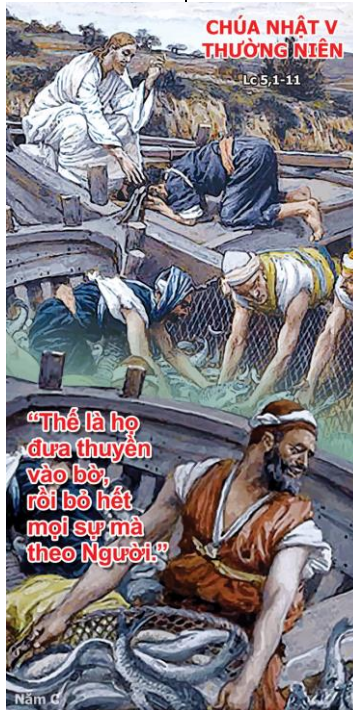

BBT tổng hợp

CHÚA NHẬT V THƯỜNG NIÊN, NĂM C

Isaia, Phaolô và Phêrô là những gương mặt trung tâm của các bài đọc hôm nay. Cả ba đều đã làm được những việc trọng đại cho Chúa. Tuy nhiên cả ba, ai cũng mang mặc cảm thấp hèn, coi mình là người yếu kém. Các ngài không tự mình tiến lên phía trước, nhưng được Chúa mời gọi tiến lên. Các ngài đáp lại tiếng Chúa gọi một cách miễn cưỡng vì biết mình không xứng đáng.

Bước đi đầu tiên với nhận thức về thân phận bất xứng của mình, xét theo phương diện đạo đức, đó là một bước khởi đầu rất tốt. Người nào quá tự tin tiến về phía trước thì thường làm hại hơn là làm tốt, vì người đó dựa vào khả năng của mình và tìm kiếm vinh dự cho mình. Kiêu căng và tự phụ chỉ là cát, mà xây nhà trên cát thì sẽ sụp đổ thôi. Thánh Phaolô nói một câu

rất nghịch lý: "Khi tôi yếu chính là lúc tôi mạnh" (2Cr 12, 10). Nghịch lý nhưng rất có lý, bởi vì khi Ngài biết mình yếu thì Ngài tìm về Chúa, và chính sức mạnh của Chúa làm cho Ngài mạnh.

Khi ta biết mình yếu, Chúa sẽ thêm sức cho ta. Khi ta biết mình trống rỗng, Chúa sẽ đong đầy cho ta. Khi ta biết mình nghèo nàn, Chúa sẽ làm giàu cho ta. Khi đó ta sẽ có thể làm được công việc của Ngài, và Ngài sẽ hoàn thành trong ta những điều ta không làm nổi.

Khiêm tốn là một bước khởi đầu tốt. Nhưng không phải vì thế mà ta cứ khẳng khẳng chối từ. Như thế chỉ là hèn nhát, lười biếng và ích kỷ. Cứ như thế thì ta không thể cứu nổi mình, càng không thể cứu ai khác. Isaia nói rằng môi miệng ông ô uế, nhưng Chúa đã sai thiên thần lấy than

hồng thanh tẩy miệng ông. Phêrô xin Chúa lánh xa ông, nhưng Chúa gọi ông chia sẻ sứ mạng của Ngài. Chúa không chê bỏ người tội lỗi, trái lại Ngài đến với những kẻ tội lỗi, để cứu họ, và để mời họ hợp tác cứu những người tội lỗi khác. Chúa giúp những người tội lỗi đi bước đầu.

"Vâng lời Thầy, con sẽ thả lưới"

Ban đêm là lúc thuận tiện để đánh cá. Nếu một người nào khác nói với Phêrô "Hãy chèo ra chỗ nước sâu mà thả lưới bắt cá", có lẽ ông đã vặn lại "Bộ anh khùng hả? Anh muốn cho tôi thành trò cười cho các bạn chài khác sao? Đã thả lưới suốt đêm mà không bắt được con cá nào thì làm sao mà bắt được nữa khi trời đã sáng".

Nhưng vì người nói câu đó là Chúa Giêsu nên Phêrô đã không vặn lại như thế. Ông cũng trình bày quan điểm của mình "Thưa Thầy, chúng con đã vất vả suốt đêm mà không bắt được gì cả", nhưng liền sau đó thì vâng lời "Nhưng vâng lời Thầy, con sẽ thả lưới". Đối với Phêrô, lời nói của Chúa Giêsu không như lời của những người khác, vì nó có uy tín mà lời của bất cứ ai khác đều không có. Bởi thế, nếu Chúa Giêsu đã bảo, thì cho dù tình thế

có vô vọng bao nhiêu đi nữa, cho dù ông đã mệt mỏi bao nhiêu đi nữa, và cho dù người ta có thể nhạo cười bao nhiêu đi nữa, Phêrô cũng phải vâng theo.

Phêrô đã tin tưởng tuyệt đối vào Chúa Giêsu. Tin vào lời Ngài, ông đã thử làm điều bất khả. Sau này chúng ta lại thấy ông tin vào lời Chúa Giêsu mà bước đi trên mặt biển.

Chúa Giêsu chẳng những bảo ông thả lưới bắt cá, mà còn bảo ông làm môn đệ, chia sẻ sứ mạng của Ngài. Phêrô có đức tính gì mà được Chúa Giêsu mời gọi như thế? Đức tính thứ nhất và quan trọng nhất Chúa Giêsu thấy nơi Phêrô là **Tin vào Lời Ngài**. Đức tính thứ hai là **Khiêm tốn**.

Câu chuyện Tin Mừng hôm nay không chỉ là chuyện về đánh cá, mà còn là chuyện về lòng tin tưởng. Vì Phêrô tin tưởng vào lời Chúa Giêsu, nên Ngài chẳng những bảo ông thả lưới lại một lần nữa, mà còn kêu gọi ông lãnh nhận một sứ mạng quan trọng hơn "Từ nay anh sẽ là người thu phục người ta".

Mọi kitô hữu cũng đều được Chúa gọi như Phêrô. Và điều quan trọng nhất Ngài chờ đợi nơi chúng ta là tuyệt đối tin tưởng vào Ngài.

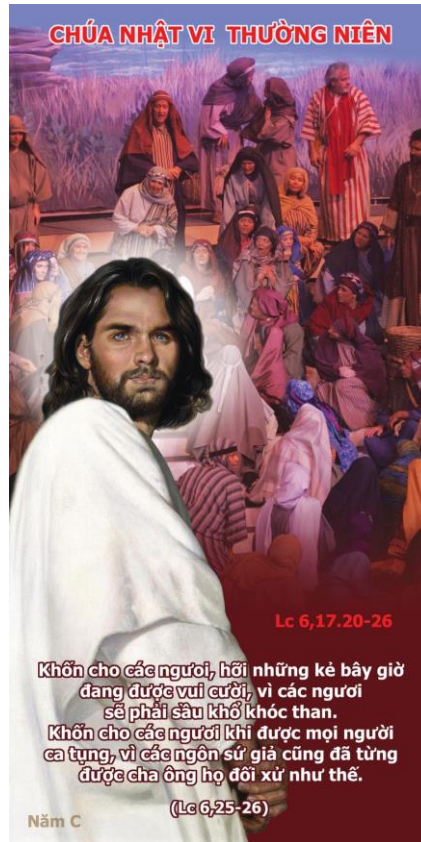

CHÚA NHẬT VI THƯỜNG NIÊN, NĂM C

NGHỊCH LÝ

Người ta thường nói "nghèo khổ", nghĩa là cái nghèo và cái khổ đi đôi với nhau; đã nghèo thì tất nhiên khổ. Thế mà Chúa Giêsu lại nói "Phúc cho anh em là những kẻ nghèo". Hình như Chúa Giêsu muốn đảo ngược kiểu nói "nghèo khổ" thành "nghèo phúc". Thật là nghịch lý!

toàn sáng suốt. Quyết định sống nghèo của họ không phải do bốc đồng nhất thời mà là kết quả của một thời gian dài suy nghĩ chọn lựa. Sự chọn lựa ngược đời của họ khiến ta phải suy nghĩ vì chắc hẳn họ đã nghiệm ra có nhiều điều hay trong cái nghèo nên họ mới chọn lựa như vậy.

Nhưng chuyện nghịch lý không phải là không có trên đời. Thông thường ai cũng muốn một cuộc sống sang giàu. Thế nhưng có những người lại đi tìm một cuộc sống nghèo: chẳng hạn như các nho gia cởi áo từ quan, rời bỏ nếp sống tiện nghi nơi thành thị để tìm nếp sống thanh đạm giữa thiên nhiên; hay thánh Phanxicô Assisi là con nhà giàu nhưng từ bỏ tất cả để sống nghèo, lại còn lập cả một huynh đoàn quy tụ những người muốn sống nghèo như ngài; hay ngày nay những tu sĩ với lời khấn trọn đời sống nghèo nàn. Những con người đó không phải điên khùng mà hoàn

- Dĩ nhiên cái nghèo mà họ chọn lựa không phải là tình trạng túng thiếu: không đến nỗi phải chết đói, chết khát, chết lạnh, mà chỉ cần tối thiểu để ăn, để uống, để mặc. "Tri túc, tiện túc": biết đủ thì đủ.

- Vì chỉ cần tối thiểu như thế nên lòng họ không bị giao động vì những ham muốn có thêm. "Túi tham không đáy": lòng ham muốn sẽ không bao giờ thỏa mãn, nên cứ giao động hoài.

- Không tham muốn thêm mà cũng không sợ bị mất, nên người nghèo như thế rất bình

tâm, nhờ đó có thể ăn ngon, ngủ yên.

- Người nghèo không kiêu căng, không khoe của, không khinh miệt người khác.

- Người nghèo không cậy dựa vào tiền bạc của cải nên dễ cậy dựa vào Chúa hơn.

- Có thể người nghèo bị người đời khinh ghét, nhưng bù lại, họ được Thiên Chúa yêu thương che chở.

NGHÈO MÀ GIÀU

Khi Chúa Giêsu nói "Phúc cho những người nghèo", Ngài không chúc phúc cho sự túng thiếu và bần cùng đâu, vì túng thiếu và bần cùng là những điều xấu.

Điều được chúc phúc chính là sự cậy trông vào Chúa. Ai cậy trông vào những gì thuộc về loài người thì sẽ bị thất vọng, còn ai cậy trông vào Chúa sẽ chẳng thất vọng bao giờ. Chỉ một mình Chúa mới có thể đong đầy những chỗ trống của chúng ta. Chỉ một mình Ngài mới có thể thỏa mãn những đói khát của chúng ta.

Người giàu thường hay cậy dựa vào tiền bạc của cải của họ.

Đối với họ, chỉ có đời này là quan trọng, còn đời sau hay là Chúa đều là quá xa vời. Trái lại người nghèo thì tự nhiên dễ hướng về Chúa, cuộc sống càng cơ cực khó khăn thì họ càng cậy dựa vào Chúa nhiều hơn. Mà ai cậy dựa vào Chúa thì sẽ được Ngài phù hộ chở che.

Khi người nghèo nhận được một điều gì đó, dù rất tầm thường, họ cũng lấy làm sung sướng và biết ơn.

BÍ QUYẾT SỐNG VUI

Một vị giám mục nổi tiếng hiền hoà, dễ mến. Khi được hỏi bí quyết, ngài đáp bí quyết đó là:

- Thứ nhất, tôi nhìn lên trời để nhớ rằng đời tôi phải tới đó.

- Thứ hai, tôi nhìn xuống đất để thấy phần mộ tôi sau này thật nhỏ hẹp.

- Thứ ba, tôi nhìn chung quanh để thấy bao người nghèo khổ mà đáng kính trọng hơn tôi.

- Thứ bốn, tôi học để biết hạnh phúc thật nằm ở đâu, mọi nỗ lực của tôi sẽ chấm dứt thế nào và những than thở của tôi thật vô cơ biết bao!

CHÚA NHẬT VII THƯỜNG NIÊN, NĂM C

Chuyện "Nghìn Lẻ Một đêm" của Ba Tư có kể lại một phiên tòa như sau:

Có hai người anh em ruột bắt trói được thủ phạm giết cha mình. Họ đem tên sát nhân đến trước quan tòa và yêu cầu xử theo luật "*mắt đền mắt răng thế răng*". Kẻ sát nhân đã dùng đá để ném chết cha họ, thì hẳn cũng phải bị ném đá theo như luật định.

Trước mặt quan tòa, tên sát nhân nhận tội và sẵn sàng chịu hình phạt. Chỉ xin hoãn ba ngày để hẳn về giải quyết vấn đề liên quan đến một người cháu được ký thác cho hẳn trông coi từ nhỏ. Giữa lúc quan tòa đang do dự, thì từ trong đám đông dự phiên tòa có một người giơ tay cam kết: "*Tôi xin đứng ra bảo đảm cho lời cam kết của tử tội. Nếu sau ba ngày, hẳn không trở lại, tôi sẽ chết thay cho hẳn*".

Tên tử tội được tự do trong ba ngày để giải quyết việc gia đình. Đúng kỳ hạn, giữa lúc mọi người đang chờ đợi để chứng kiến cuộc hành quyết, hẳn hiên ngang tiến ra pháp trường, dũng dạc tuyên bố: "*Tôi đã giải quyết việc gia đình. Giờ đây, đúng*

theo lời cam kết, tôi xin trở lại để chịu tội. Tôi muốn trung thành với lời cam kết của mình để người ta sẽ không nói: Chử tìn không còn trên mặt đất này".

Sau lời phát biểu hùng hồn của tử tội, người đàn ông bảo lãnh cho hẳn cũng ra giữa đám đông tuyên bố: "Phần tôi, sẽ dĩ tôi đứng ra bảo lãnh cho người này vì tôi không muốn để cho người ta nói: "Lòng quảng đại không còn trên mặt đất này".

Sau hai lời tuyên bố trên, đám đông bỗng trở nên thình lạng. Dường như ai cũng cảm thấy được mời gọi để thể hiện những gì là cao quý nhất trong trái tim con người.

Từ giữa đám đông, hai người thanh niên bỗng tiến ra nói với quan tòa: "Thưa ngài, chúng tôi xin tha cho kẻ đã giết cha chúng tôi, để người ta sẽ không còn nói: "Lòng tha thứ không còn hiện hữu trên mặt đất này".

Tha thứ là một cử chỉ anh hùng, là một nỗ lực vượt thắng tình cảm tự nhiên, phản ứng thường tình của con người, để bước vào thế giới siêu nhiên của những người con Chúa, sống

nhân hậu và hoàn thiện như Cha trên trời.

Tha thứ là trao ban hai lần. Nếu có thể cho đi của cải mình, có thể cho đi chính mạng sống mình vì người mình yêu, thì tha thứ còn cao cả hơn rất nhiều, vì tha thứ là trao ban cho kẻ thù của mình.

"*Hãy yêu kẻ thù*". Đó là lệnh truyền đã được Chúa Giêsu nhắc lại hai lần trong bài tin Mừng hôm nay. Đó cũng là lệnh truyền khó thi hành nhất trong các lệnh truyền của Người. Khó nhưng không phải là không có thể. Chính Người đã làm gương cho chúng ta khi Người xin Cha tha thứ cho những kẻ hành hạ mình. Hơn nữa, Người còn minh oan cho họ: "*Vì họ lầm chẳng biết*".

Chính hành vi cao cả này mà Chúa Giêsu đã thể hiện trọn vẹn tình yêu của Thiên Chúa. Và đó cũng là nét cao quý nhất trong dung mạo của Đấng Cứu Thế. Người đến để yêu thương và cứu chuộc con người, Người đến để tha thứ và đem lại cho con người cơ may để sám hối và canh tân, để tái tạo và phục sinh với Người.

Nhưng tại sao chúng ta phải yêu kẻ thù? Yêu người yêu mình thì dễ, ai lại đi yêu kẻ làm hại mình bao giờ. Theo triết gia

Nietzsche thì lời khuyên "*Hãy yêu kẻ thù*" chỉ dành cho người bạc nhược, nhát đảm. Và Chúa Giêsu chính là con người quá lý tưởng, thiếu thực tế.

Không, Chúa Giêsu không phải là con người quá lý tưởng để quên mất thực tế, Người là con người thực tế đích thực. Lấy oán báo oán chỉ tăng thêm hận thù mà thôi. Chỉ có ánh sáng mới xoá tan được bóng tối. Chỉ có tình thương mới dập tắt được hận thù.

Hận thù gây tác hại cho chính con người oán ghét kẻ khác. Nó làm tổn thương tinh thần của người oán thù, đồng thời, huỷ diệt nhân cách của chính họ. Bacon viết: "*Khi trả thù, người ta biến mình bằng kẻ thù. Còn khi tha thứ, người ta vượt cao hơn họ*".

Đối với tín hữu Kitô, lý do căn bản nhất để chúng ta yêu thương kẻ thù chính là Lời Chúa trong Luca đoạn 6 câu 35: "*Anh em hãy yêu kẻ thù... Như vậy phần thưởng dành cho anh em sẽ lớn lao, và anh em sẽ là con Đấng Tối Cao*". Chúng ta sẽ không bao giờ là con cái đích thực của Cha trên trời, nếu chúng ta không yêu thương kẻ thù và cầu nguyện cho kẻ ngược đãi chúng ta.

CHÚA NHẬT VIII THƯỜNG NIÊN, NĂM C

Sửa mình trước khi sửa người

Chúa Giêsu chỉ rõ một thực tế rất thông thường: Thấy cái rác nhỏ xíu trong mắt người khác thì dễ hơn thấy cái xà to tướng nằm ngay trong mắt mình. Thấy khuyết điểm của người khác dễ hơn nhận ra khuyết điểm của mình.

Lý do là mình thường dễ dãi với bản thân và khắt khe với người khác. Đó là khuynh hướng tự nhiên. Nhưng đó là một căn bệnh: bệnh mù quáng, bệnh lệch lạc.

Ta có thể áp dụng giáo huấn của Chúa Giêsu vào hai trường hợp:

- Áp dụng cho chính bản thân: hãy cẩn thận đừng phê phán người khác, vì chưa chắc gì mình đã tốt hơn ai.

- Khi lãnh trách nhiệm lãnh đạo: vì trách nhiệm mà nhiều khi ta phải sửa lỗi người khác. Để cho lời nói của ta không là giả hình, để cho lời sửa dạy của ta có sức thuyết phục, ta hãy lo sửa đổi bản thân trước, nhờ đó ta trở thành một tấm gương, và tấm gương đó hỗ trợ khiến cho lời sửa đổi của ta đáng được người khác nghe theo.

Cái xà trong con mắt

Không có gì làm ta mù quáng cho bằng để ý đến lỗi lầm của người khác.

Ngày xưa có một con tê giác luôn bị ám ảnh bởi ý tưởng mình là người hoàn hảo. Bởi thế nó tự cho mình có trách nhiệm sửa chữa những khuyết điểm của các con vật khác. Mà theo nó nghĩ, khuyết điểm nghiêm trọng nhất là có sừng trên đầu, cho nên tất cả những con vật có sừng đều không được ở yên với nó.

Thế nhưng nó đâu có biết rằng nó có một cái sừng mọc ngay trên cái mũi xấu xí của nó. Những con vật kia đều thấy rõ điều đó, nhưng chẳng con nào đủ can đảm nói cho nó biết.

Một hôm, con tê giác đang đi uống nước thì nghe tiếng một con chích choè đang hót trên cành cây. Nó bực mình hét to: "Im đi, cái con chim xấu xa. Mày không thấy tao đang uống nước sao?". Con chích choè không chịu thua, cãi lại: "Bộ ông đẹp để lắm sao? Ông thử soi mặt ông trên mặt nước rồi sẽ biết". Con tê giác nghĩ trong bụng: "Soi thì soi. Ai mà không biết ta là người hoàn hảo". Nhưng vừa

nhìn xuống mặt nước, tê giác nhà ta bỗng giật mình vì khám phá một chiếc sừng quái dị nằm ngay trên mũi mình. Biết mình còn xấu xí hơn tất cả các con vật có sừng khác, nó xấu hổ quá: "Ta không thể nhìn mặt các con vật khác được". Kể từ hôm đó, khi đi, nó luôn cúi gằm mặt xuống đất. Nó cũng chẳng dám cho ai thấy mặt cả, cứ trốn trong các lùm cây.

Nhưng làm sao trốn tránh mãi được. Cuối cùng nó chẳng còn lựa chọn nào khác là chấp nhận sự thật. Khi đã có can đảm đối diện với chính mình, nó cũng dần dần can đảm đối diện với các con vật khác. Và các con vật kia rất ngạc nhiên khi gặp lại nó: một anh tê giác khác hẳn trước, thật hiền lành và dễ thương làm sao!

Con tê giác của chúng ta đã thay đổi nhờ biết chấp nhận những con vật khác, không phải theo hình ảnh mà nó muốn, nhưng đúng với hình ảnh thật của chúng, nghĩa là có sừng, có gai và có đủ thứ khuyết điểm khác. Nó cũng thay đổi nhờ biết chấp nhận bản thân mình, không xấu hổ vì chiếc sừng của mình nữa và cũng không lo các con vật kia sẽ nghĩ sao về nó nữa.

Chúa Giêsu bảo chúng ta đừng mất công tìm trái vả nơi bụi gai, hay tìm trái nho nơi bụi rậm. Nơi cây nào thì tìm trái của cây ấy. Bài học này có thể áp dụng cho việc đánh giá về người khác và về chính bản thân mình.

"Mù mà lại dẫn mù được sao? Lẽ nào cả hai lại không sa xuống hố" (Lc 6, 39). Làm nhà lãnh đạo hay người hướng dẫn phải có đủ tài đức; phải sáng suốt trong tư tưởng, khôn ngoan trong lời nói, và liêm chính trong việc làm, để khỏi dẫn đưa người khác cũng như chính mình vào con đường lầm lạc hay diệt vong. Những kẻ khoác lác, dối trá, giả hình có thể nhất thời lừa bịp được một số người, nhưng sớm muộn cũng sẽ bị bại lộ và sẽ phải chuốc lấy hậu quả khó lường: *"Cây kim trong bọc lâu ngày cũng phải lòi ra"*.

"Sao anh thấy cái rác trong mắt anh em, mà cái xà trong con mắt của chính mình thì lại không để ý tới" (Lc 6, 41). Người ta thường rất hà tiện trong lời khen ngợi, nhưng lại quảng đại trong tiếng chê bai. Có thể nói một trong những tội con người dễ phạm nhất: đó là hay xét đoán, nghĩ xấu, nghĩ sai cho người khác.

HỌC HỎI LINH ĐẠO

Bài 73

TÌM HIỂU TỔNG CHIẾU DUNG NHAN LÒNG XÓT THƯƠNG

(Tiếp theo)

Lm. G. Tạ Huy Hoàng

Dẫn vào

Khi đọc thật kỹ bài viết “Hiệp hành là lối sống của Hội Thánh” của Đức TGM Giu-se Nguyễn Năng, chúng ta có thể khám phá ra rất nhiều chỉ dẫn thiết thực về mục vụ hiệp hành; đặc biệt, ý nghĩa mục vụ càng thêm sống động hơn khi nghe ngài trình bày trong kênh *YouTube* của tổng giáo phận nhà.¹ Theo đó, cả bài viết lẫn bài nói đều có lời nhắc nhở rất rõ ràng rằng: “Để đi đúng hướng và đạt kết quả như Đức Thánh Cha Phanxicô mong đợi, cần xác định những điều thiết yếu, kéo chúng ta lạc đường vì loay hoay với chữ nghĩa, lý thuyết, hay kỹ thuật thực hiện, hoặc bị chi phối bởi những bận tâm thái quá”.²

Thật vậy, không kể những hướng dẫn rất tinh tế trong từng phần, những nét chính sau đây cần được tất cả chúng ta chung lòng lắng nghe, hiệp lời cầu nguyện, rồi phân định theo thánh ý Chúa và sau đó dốc lòng đem vào thực tiễn, đem ra thi hành: (1) Hiệp hành là một lối sống; (2) Lối sống hiệp hành trong Hội Thánh: Hiệp thông - Tham gia - Sứ vụ (với ba việc cần làm): (2.1) Gặp gỡ trực tiếp, (2.2) Lắng nghe, (2.3) Phân định; (3) Tâm thế để thực hiện lối sống hiệp hành: (3.1) Cảm thức Hội Thánh (*sensus Ecclesiae*), (3.2) Tinh thần rộng mở và bao gồm, (3.3) Sự thật trong đức ái.

Vâng, trước hết đó chính là đức ái của Vị Mục Tử Nhân Lành Giê-su, Đấng là biểu hiện tuyệt vời nhất, hoàn hảo nhất của lòng

---

¹ “[Hiệp hành là lối sống của Hội Thánh](https://www.youtube.com/watch...)” (<https://www.youtube.com/watch...>) (10-01-2022).

² Nguyễn Năng, Hiệp hành là lối sống của Hội Thánh (<https://tgpsaigon.net/bai-viet/hiiep-hanh...>) (06/01/2022).

thương xót của Thiên Chúa Cha, Đấng sẽ đưa chúng ta vào “con đường chân lý, sự thật tuyệt đối, sự sống vĩnh cửu”.³ Con đường chân lý, sự thật tuyệt đối, sự sống vĩnh cửu... sẽ soi sáng, chỉ đường, dẫn đưa chúng ta vào một thực tại bác ái bao la của sự “rộng mở và bao gồm”. Theo đó, hiệp hành là một lối sống của Hội Thánh, và lòng thương xót của Thiên Chúa chính là dung môi nuôi dưỡng, là định hướng cho lối sống hiệp hành.

Misericordiae vultus, số 17,20-23

Các linh mục chúng ta đã nhận được ân huệ của Chúa Thánh Thần để tha tội, và chúng ta chịu trách nhiệm về việc này. (APV 17,20) Không ai trong chúng ta sở đắc quyền lực trên Bí tích

Hoà Giải; mà đúng ra, nhờ vào bí tích này, chúng ta là những tội tử trung tín của lòng Chúa thương xót. (APV 17,21) Mỗi vị giải tội phải đón nhận các tín hữu tương tự như người cha trong dụ ngôn đưa con hoang đàng: một người cha chạy ra ngoài để gặp con trai mình bất kể nó đã phung phí hết phần thừa kế của nó. (APV 17,22) Các vị giải tội được mời gọi để ôm lấy đứa con sám hối ấy trở về nhà và bày tỏ niềm vui được có lại người con. (APV 17,23)

Chút suy tư (thay lời kết)

Quả là vinh dự cho các linh mục giải tội được nhận ân huệ của Chúa để trong Bí tích Hoà giải có thể tha tội cho các hối nhân “... nhân danh Cha, và Con và Thánh Thần”. Theo đó, các ngài cũng nhân danh lòng thương xót của Chúa, để sắm vai người cha nhân từ chạy ra tiếp đón hối nhân trong vai người con hoang đàng trở về, khi người con ấy đang còn ở xa, rồi lắng nghe con nói, tỏ lòng thương xót con, tha thứ cho con và mở tiệc ăn mừng vì “... con Ta đây đã chết mà nay sống lại, đã mất mà nay lại tìm thấy”.⁴ Vâng, các linh mục giải tội “... được mời gọi để ôm lấy đứa con sám hối ấy

³ X. Ga 14,6.

⁴ Lc 15,32.

trở về nhà và bày tỏ niềm vui được có lại người con”.⁵ Và đó cũng chính là một sự thật trong đức ái, một tinh thần rộng mở... mà cả vị giải tội và hồi nhân cần suy gẫm, nhận biết, thấu cảm thật sâu sắc để sắm vai của mình cho thật tốt. Hơn nữa, trong tư cách tất yếu của sự “nhân vô thập toàn”, các linh mục cũng cần theo định kỳ (hoặc thường xuyên, hoặc mỗi khi có thể) sắm vai hồi nhân qua Bí tích Hòa giải để đón nhận dồi dào ơn Chúa hơn, để luôn tràn đầy tình yêu xót thương và tha thứ của Chúa.

Thế cũng có nghĩa là tình yêu xót thương của Chúa vốn luôn hiện hữu trong Hội Thánh cần được mọi thành viên trong Hội Thánh hiệp hành đón nhận, thể hiện ra trong lối sống “hiệp thông – tham gia – sứ vụ”. Nghĩa là, lối sống ấy của Hội Thánh cũng sẽ luôn đầy ắp tình yêu thương xót của Thiên Chúa. Chẳng vậy mà, như để nhấn thật mạnh, thật rõ nét cho chủ đề “Hiệp hành là lối sống của Hội Thánh”, Đức TGM Giu-se Nguyễn Năng rất tin tưởng khẳng định rằng: “Hai năm sắp tới là thời gian của ân sủng để Hội Thánh thực tập sống hiệp hành”.⁶ Vâng, với Tin-Cậy-Mến trong đời sống ân sủng từ các bí tích nói chung, Bí tích Hòa giải nói riêng, chúng ta hãy khiêm tốn góp phần làm sáng tỏ ơn gọi “Hiệp hành là một lối sống của Hội Thánh”, và để cho lòng thương xót của Thiên Chúa nuôi dưỡng và dẫn bước cho lối sống hiệp hành.

Tóm lại, với đức tin kiên định rằng Thiên Chúa là Đấng Toàn Năng, là Cha giàu lòng thương xót, “hiệp hành” trong thời đại chúng ta đang trải qua, chính là đồng hành, là cùng đi, là cùng nhau đi: cùng nhau hướng đến một Hội Thánh “Hiệp thông, Tham gia, và Sứ vụ”; cùng nhau “đồng hành” và cùng nhau “hành động” theo chính gương sống của Thầy Giê-su và trong ơn soi dẫn của Chúa Thánh Thần.

11-01-2022, GTHH

---

⁵ APV 17,23.

⁶ Nguyễn Năng, Hiệp hành là lối sống của Hội Thánh (<https://tgpsaigon.net/bai-viet/hiiep-hanh...>) (06/01/2022).

TIN TỨC – SINH HOẠT

TIN CỘNG ĐOÀN LCTX TGP SÀI GÒN

THÁNH LỄ KÍNH LCTX TRONG THÁNG 02/2022 CỦA TGP SÀI GÒN VÀ CÁC GIÁO HẠT

Kính mời Quý Ông-Bà-Anh-Chị-Em tham dự Thánh Lễ Kính LCTX tại các địa điểm sau:

TỔNG GIÁO PHÂN:

NHÀ THỜ HUYỆN SỸ, Số 1, Tôn Thất Tùng, P. Phạm Ngũ Lão, Q.1, TP.HCM; Lúc 15h, Thứ sáu hằng tuần (Chương trình: 14h00: Tôn Sùng Trái Tim Đức Mẹ. 14g30: Sùng kính Lòng Chúa Thương Xót. 15h00: Thánh Lễ Kính Lòng Chúa Thương Xót).

- Ngày 04/02/2022 (Mồng 4 Tết Nhâm Dần): **Nghỉ Tết.**

- Ngày 11/02/2022; Chủ Tế: **LM. Ernest Nguyễn Văn Hưởng**, Tổng Linh hướng CĐ LCTX Tgp Sài Gòn

- Ngày 18/02/2021; Chủ Tế: **LM. Giuse Nguyễn Phát Tài**, Giáo xứ Tân Thông, Gp. Phú Cường.

- Ngày 25/02/2022; Chủ Tế: **LM. Phanxicô Xaviê Bảo Lộc**, Giám học TTMV Tgp Sài Gòn.

CÁC GIÁO HẠT:

- **HẠT HỌC MÔN:** Nhà Thờ **Bùi Môn** (4/2, Ấp Tân Tiến, xã Xuân Thới Đông, huyện Hóc Môn) lúc 15g00, ngày 05/02/2022, Chủ Tế: **LM Phêrô Nguyễn Ngọc Vượng**, Linh hướng CĐ LCTX hạt Hóc Môn.

- **HẠT SÀI GÒN-CHỢ QUÁN:** Nhà Thờ **Chợ Quán** (120, Trần Bình Trọng, P.2, Q.5) lúc 15g00, ngày 23/02/2022. Chủ Tế: **LM. Gabriel Trịnh Công Chánh**, Chánh xứ Chợ Quán, Linh hướng CĐ LCTX hạt SG-CQ.

Trước Thánh Lễ, có giờ Cầu nguyện Tôn sùng LCTX.

DANH SÁCH AN NHÂN THÁNG 12/2021

DANH SÁCH XIN BẰNG AN NHÂN CĐ. LCTX TGP SÀI GÒN:

HẠT XÓM MỚI:

1. Lh. Têrêsa Nguyễn Thị Thu Liễu, Giáo xứ Tử Đình.
2. Anna Nguyễn Thị Kim Yến, Giáo xứ Bắc Dũng.
3. Anna Nguyễn Thị Toán, Giáo xứ Tử Đình.
4. Maria Đỗ Thị Trắc, Giáo xứ Hà nội.

HẠT HỌC MÔN:

1. Maria Nguyễn Thị Một, Giáo xứ Bùi Môn.
2. Giuse Nguyễn Quang Minh & Maria Nguyễn Thị Liễu, Giáo xứ Bùi Môn.

GIÁO PHẬN PHAN THIẾT:

1. Lh. Tômasô Mai Văn Lượng, Giáo xứ Đakai, Giáo hạt Đức Tánh.

ÂN NHÂN ĐÓNG GÓP QUỸ BÁC ÁI CĐ LCTX TGP SÀI GÒN:

1. Chị Tuyết, Xứ Đoàn Bắc Hà, hạt Phú Thọ: 2.000.000đ.
2. Chị Hòa Xứ Đoàn Gò Vấp, hạt Gò Vấp: 300.000đ.

Cha Tổng Linh hướng và Ban Chấp hành CĐ. Lòng Chúa Thương Xót Tgp Sài Gòn chân thành cảm ơn các Xứ đoàn và quý Ân nhân. Nguyện xin Thiên Chúa, Đấng Từ Bi – Thương Xót bù đắp xứng đáng cho lòng quảng đại của Quý Vị.

Ý CẦU NGUYỆN CỦA ĐỨC THÁNH CHA PHANXICÔ

Tháng 02/2022

CẦU CHO CÁC NỮ TU VÀ NHỮNG PHỤ NỮ SỐNG ĐỜI THÁNH HIẾN

Chúng ta cảm ơn các nữ tu và những người phụ nữ sống đời thánh hiến, vì sứ vụ và lòng can đảm của họ, đồng thời cầu cho họ tiếp tục tìm được giải pháp cho những thách đố của thời đại chúng ta.

**TIN HIỆP HỘI LÒNG CHÚA THƯƠNG XÓT GIÁO PHẬN
XUÂN LỘC: SINH HOẠT ĐỊNH KỲ - THỨ SÁU ĐẦU THÁNG
(01.2022)** (Xin xem hình ở trang bìa)

**I- THÁNH LỄ KÍNH LÒNG CHÚA THƯƠNG XÓT,
THÁNG 01-2022**

Sau hơn tám tháng phải tạm ngưng mọi sinh hoạt tôn giáo vì đại dịch, chiều hôm Thứ Sáu đầu tháng 07/01/2022 của năm mới Dương lịch, Đức Cha Giuse Đình Đức Đạo đã dâng Thánh Lễ Kính Lòng Chúa Thương Xót Chúa tại Giáo xứ Suối Cát, Trung tâm hành hương Lòng Chúa Thương Xót Chúa. Cùng đồng tế với Đức Cha là Cha Giuse Trần Phú Sơn, Đặc trách Hiệp hội Lòng Chúa Thương xót của Giáo phận – Quản hạt Giáo hạt Gia Ray và quý cha trong Hạt, cũng như sự tham dự của giáo dân Giáo xứ, và nhiều hội viên Hiệp hội Lòng Chúa Thương xót trong Giáo phận cùng hiệp thông trong Thánh Lễ được phát trực tiếp.

Vì thế, trong niềm vui ngỏ với cộng đoàn nơi đầu lễ, Đức Cha Giuse nói “Dù vẫn còn có những giới hạn, nhưng chúng ta đã hết sức vui mừng vì được tụ họp nhau, đến được với nhau sau thời gian dài vì dịch bệnh Covid. Chúng ta cùng nhau cảm tạ Chúa, vì Chúa đã cho chúng ta được cảm thấy sự hiện diện của lòng thương xót của Chúa đối với chúng ta và đối với nhân loại”. Đồng thời, Đức Cha mời gọi tất cả mọi người đang hiệp thông trong Thánh Lễ ngài dâng để cầu nguyện cho hòa bình thế giới, cụ thể cầu nguyện cho những mối tương quan giữa các quốc gia, nhóm người, các đảng phái chính trị, các nhóm kinh tế lợi nhuận... vì hòa bình thế giới phụ thuộc vào tâm hồn con người, của mỗi người. Bên cạnh đó, lời cầu nguyện trong Thánh Lễ còn ý chỉ đến mọi hội viên Hiệp hội Lòng Chúa Thương xót trong Giáo phận và trên khắp thế giới, cho những nạn nhân covid, những người tử vong vì nhiễm bệnh, cầu nguyện cho chính mỗi người, để nhờ lời bầu cử của Đức Mẹ, “chúng ta được an bình, tìm được hạnh phúc, an bình trong Chúa dù đại dịch vẫn còn...”.

Trong bài giảng suy niệm về từ các bài đọc trong phụng vụ, đặc biệt nơi Tin Mừng Gioan (15, 9-17), Đức Cha Giuse nhấn mạnh đến

điều răn mà Chúa đã truyền cho các môn đệ: yêu thương nhau như tình yêu và lòng thương xót của Thiên Chúa dành cho con người.

Một tình yêu phát xuất từ Thiên Chúa

Đức Cha nói rằng, từ chính Lời Chúa vừa nghe, mỗi người nhận ra trong điều răn yêu thương mà Chúa truyền có đó một viễn tượng mới mà con người hiểu được niềm khao khát yêu và được yêu nơi bản thân mình: tình yêu nơi con người dành cho nhau được khởi đi từ chính Thiên Chúa. “Chúa Cha đã yêu Thầy thế nào, Thầy cũng yêu mến các anh em như vậy... Điều Thầy truyền dạy anh em là hãy yêu thương nhau”. Đó là con đường mở cho những ai nhận lãnh điều răn và sống yêu thương tha nhân như Chúa yêu.

Hạnh phúc khi yêu tha nhân như Chúa yêu

Vì phát xuất từ Ba Ngôi Thiên Chúa, vì tình yêu đến từ Thiên Chúa, và nhờ sức mạnh của Chúa, con người mới có thể yêu thương tha nhân. Khi người Kitô sống được điều răn yêu thương như Chúa yêu, họ sẽ cảm thấy hạnh phúc, vì biết mình có thể họa lại tình yêu của Chúa cách cụ thể và “làm cho người khác nhận ra tình yêu của Thiên Chúa”.

Sống tình yêu có chất lòng thương xót

Nếu Thiên Chúa yêu tất cả mọi người, đặc biệt là những người tội lỗi, thì mỗi Kitô hữu cũng được mời gọi để sống tình yêu có chất lòng thương xót như Thiên Chúa đã trao ban cho con người. Điều này có nghĩa là họ không chỉ yêu những người yêu thích mình, nhưng còn phải yêu thương cả những người từ khước tình yêu Thiên Chúa, những người giận ghét, thù hận họ. Chính khi sống được tình yêu với chất lòng thương xót ấy, “chúng ta sẽ cảm nghiệm được niềm vui” như đã từng được Chúa yêu và thương xót mình.

Trước khi ban phép lành cuối lễ, Đức Cha Giuse nhắc mọi người tiếp tục “tin tưởng Chúa luôn thương yêu chúng ta và lòng thương xót của Chúa vẫn bao phủ chúng ta. Nên dẫu cho dịch bệnh có như thế nào đi chăng nữa, chúng ta vẫn sống trong bình an của Chúa”. Đồng thời, thay vì bị giảm sút về tình yêu dành cho Chúa và lòng mến dành cho nhau vì dịch bệnh, Đức Cha muốn mọi người “cần phải làm cho mình tăng thêm tình yêu với Chúa và lòng mến đối với

tha nhân... Chúng ta cũng học phó thác đời mình, phó thác gia đình chúng ta, mọi người, Giáo phận cho bàn tay yêu thương quan phòng của Thiên Chúa, đặc biệt cho lòng thương xót của Chúa”.

Ý thứ hai trong lời nhắn gửi cuối lễ, khi Năm Mới Dương Lịch 2022 đã đến - cũng như Năm Nhâm Dần sắp đến, Đức Cha cầu chúc cho mọi người “Một Năm Mới được Chúa chúc phúc hằng ngày”, và “xin Đức Mẹ gìn giữ che chở từng người, từng gia đình, các giáo xứ trong Giáo phận của chúng ta”.

Nt. Teresa Ngọc Lễ, O.P

Hình ảnh: Ban Truyền Thông Gx Suối Cát

II- CHƯƠNG TRÌNH THÁNH LỄ HÀNH HƯƠNG KÍNH LÒNG CHÚA THƯƠNG XÓT THÁNG 02 NĂM 2022.

Chương trình Thánh lễ kính Lòng Chúa Thương Xót
Tại Gx. Suối Cát, thứ Sáu, ngày 04/02/2022 (Mồng 4 Tết)
Giáo hạt Gia Kiệm.

THÁNH LỄ (*Thánh lễ Ngoại lịch*)

MỒNG BA TẾT: THÁNH HÓA CÔNG ĂN VIỆC LÀM

Chủ đề: Cầu xin cho công ăn việc làm trong năm được thuận lợi, mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt.

Chương trình tổng quát (chiều):

14g30' - 15g00': Đón tiếp

15g00' - 15g45': Giờ chầu kính LCTX

15g45' - 16g00': Giải lao

16g00' - 17g30': Thánh lễ (Đức Cha Giuse Đình Đức Đạo chủ sự)

- Kết thúc.

Lm Giuse Trần Phú Sơn

Đặc trách HHLCTX-Gp. XL

CÁC GIÁO HỘI NÓI GÌ GIÁO HỘI?

(*Gioakim Trương Đình Giai* chuyển dịch từ nguyên bản tiếng Ý *Cosa dicono le Chiese della Chiesa?* của tác giả Andrzej Choromanski, Phụ tá cho khu vực Tây phương của Hội đồng Giáo hoàng về Cổ võ sự hiệp nhất Kitô giáo, ra ngày 19 tháng 1 năm 2022 đăng trên Osservatore Romano).

Báo cáo được công bố năm 2021 bởi Ủy ban Đức tin và Hiến chế của Hội đồng Đại kết các Giáo hội (Cec) trình bày những điểm nổi bật về phản ứng của các giáo hội và các nhóm đại kết khác đối với một văn bản về tiến trình của cuộc hành trình chung.

Giáo hội học trong Ủy ban Nghiên cứu Đức tin và Hiến chế

Việc đạt được sự hiệp thông trọn vẹn giữa các giáo hội sẽ không thể thực hiện được nếu không có một tầm nhìn chung về Giáo hội, bản chất, sứ mạng và sự hiệp nhất của Giáo hội. Đây là lý do tại sao Giáo hội học là một trong những chủ đề chính trong các nghiên cứu về Đức tin và Hiến chế, Ủy ban Thần học của Hội đồng Đại kết các Giáo hội (Cec), trong đó mười phần trăm thành viên là người Công giáo. Khái niệm hiệp thông (*koinonia*) được xác định là một khái niệm thích hợp để diễn tả cốt lõi của mầu nhiệm Giáo hội, và được đón nhận nhằm tìm kiếm những quan điểm chung về Giáo hội học. Năm 2013, Ủy ban đã xuất bản văn bản có tựa đề "Giáo hội: hướng tới một tầm nhìn chung". Văn kiện được xác định như một "văn bản thống nhất": nó tập hợp một loạt các diễn giải Giáo hội học và cố gắng giải thích việc các cộng đoàn Kitô hữu đã tiến xa đến mức nào trong sự hiểu biết chung của họ về khái niệm Giáo hội. Không tham vọng diễn đạt một sự thỏa thuận hoàn toàn về tất cả các vấn đề đang được xem xét, tài liệu cho thấy tiến độ đã đạt được và chỉ ra công việc vẫn phải hoàn thành. Tài liệu trình bày mầu nhiệm Giáo hội dưới ánh sáng của mầu nhiệm Thiên Chúa Ba Ngôi và tập trung vào khái niệm bản chất, sứ mạng và sự hiệp nhất của Giáo hội bắt đầu từ ý niệm hiệp thông, và đề cập đến các yếu tố chính như đức tin tông đồ, đời sống bí tích, thừa tác vụ, việc làm chứng nhân chung và phục vụ thế giới.

Báo cáo về các phản hồi đối với "Giáo hội: hướng tới một tầm nhìn chung"

Kể từ khi được công bố, tài liệu "Giáo hội: hướng tới một tầm nhìn chung" đã được dịch sang hơn 20 thứ tiếng và được gửi đến các Giáo hội thành viên của Hội đồng Đại kết các Giáo hội và các đối tác đại kết khác nhau, những người đã được yêu cầu cung cấp phản hồi chính thức. Văn phòng Ủy ban Đức tin và Hiến chế Geneva đã nhận được 78 phản hồi từ các giáo hội, hội đồng giáo hội quốc gia, các nhóm đại kết và học giả. Giữa năm 2015 và năm 2020, một nhóm chuyên gia đại kết được Ủy ban Đức tin và Hiến chế bổ nhiệm, bao gồm một số nhà thần học Công giáo, đã gặp nhau thường xuyên để phân tích câu trả lời đến lần hồi. Kết quả của công việc này gần đây đã được công bố trong một báo cáo có tựa đề "Các Giáo hội nói gì về Giáo hội? Các kết quả và các đề xuất chính yếu của các phản hồi đối với "Giáo hội: hướng tới một tầm nhìn chung" (Faith and Order Paper n. 236, WCC Publications, Geneva, 2021). Báo cáo trình bày một số điểm nổi bật xuất hiện từ các phản hồi. Nó đặt ra những gì các Giáo hội có thể nói với một tiếng nói duy nhất về Giáo hội, những câu hỏi nào vẫn còn bỏ ngỏ, và những con đường nào có thể được gợi ý cho tương lai.

Nhiều thống nhất hơn khác biệt

Theo báo cáo, rõ ràng là từ các câu trả lời rằng có nhiều sự thống nhất hơn là sự khác biệt giữa các Giáo hội về tầm nhìn của Giáo hội. Tất cả các Giáo hội đều đồng ý tuyên xưng rằng Giáo hội là duy nhất, thánh thiện, công giáo và tông truyền; mà bản chất là truyền giáo; và được kêu gọi để hoàn thành ơn gọi của mình trong việc phục vụ thế giới, phù hợp với ý muốn của Thiên Chúa. Báo cáo khuyến khích UB Đức tin và Hiến chế đào sâu hơn khái niệm này cùng với các khái niệm khác như giao ước hoặc dân Chúa. Các quan điểm mới cũng có thể được khai triển bằng cách kết hợp giáo hội học về sự hiệp thông, vốn có chiều kích Thánh Thể mạnh mẽ, với chiều kích Giáo hội học phép rửa tội mạnh mẽ hơn. Đặc biệt, quan điểm về phép rửa tội có thể giúp chúng ta nhấn mạnh hơn đến thừa tác vụ của toàn thể dân Chúa và đạt đến một tầm nhìn quân bình hơn về thừa tác vụ tư tế, một chủ đề vẫn tiếp tục gây tranh cãi giữa các Giáo hội.

(Còn tiếp 1 kỳ)

DIỄN ĐÀN

NHỮNG NÉT ĐẸP CỦA TIN MỪNG NGÀY TẾT

ĐTGM. Jos Ngô Quang Kiệt

Mùa Xuân đến làm đẹp đất trời. Những cành đào đua nhau khoe sắc. Những chồi non bụ bẫm nhú ra khỏi cành cây khô khảnh. Chợ búa đông vui và đẹp đẽ với những hàng hoá đủ mọi loại. Những tà áo mới tha thướt làm đẹp phố phường.

Trong khung cảnh vui tươi tấp nập ấy, khuôn mặt mọi người như rạng rỡ tươi cười. Mùa Xuân đem đến nhiều vẻ đẹp. Cao quý nhất là những nét đẹp văn hoá dân tộc đậm đà màu sắc Tin Mừng.

Ngày Tết có nét đẹp của lòng biết ơn. Năm hết Tết đến, người Việt Nam thường nhớ đến công ơn của những người đã giúp đỡ mình trong năm qua. Biết ơn là một nét đẹp văn hoá đáng trân trọng và cũng là một điều hợp lý. Dòng sông lớn phải mang ơn những con suối nhỏ. Hạt lúa phải nhớ ơn những hạt mưa, hạt nắng, hạt phân. Ngày hôm nay phải biết ơn ngày hôm qua. Thế hệ này phải nhớ ơn thế hệ trước. Đời sống ta chịu ơn biết bao người. Cảm nghiệm sâu xa chân lý này, nên mỗi dịp Tết đến, người Việt Nam ta thường bày tỏ lòng biết ơn với ông bà, cha mẹ và các ân nhân. Những món quà nho nhỏ nhưng thấm đượm tình nghĩa làm vui cả người nhận lẫn người cho. Riêng với người Công giáo, bày tỏ lòng tri ân đối với Thiên Chúa là một bổn phận không thể thiếu. Vì Thiên Chúa chính là tổ tiên đã sinh thành nên ta. Vì Thiên Chúa là ân nhân lớn nhất đời ta. Chính Người đã ban cho ta món quà cao quý nhất: đó là sự sống. Chính Người tiếp tục chăm sóc gìn giữ ta từng ngày, từng giờ, từng phút, từng giây. Biết ơn là việc làm của lương tri, cổ võ cho một thế giới mới chan chứa tình người. Biết ơn cũng là một giá trị đạo đức được Chúa Giêsu đề cao trong Tin Mừng.

Ngày Tết có nét đẹp của sự cho đi. Ta gửi đi những cánh thiệp như những sứ giả của tình cảm yêu thương. Ta gửi đi những lời cầu

chúc như tâm tình mến yêu tha thiết dành cho nhau. Ta sửa sang quét dọn nhà cửa để đón tiếp nhau. Ta dành thời giờ viếng thăm nhau để xiết chặt thêm tình thân ái. Ta ăn mặc tề chỉnh để tỏ lòng kính trọng nhau. Ta nói năng tế nhị để làm vui lòng nhau. Ta rộng rãi tặng tiền mừng tuổi cho con cháu. Tóm lại, tất cả những gì ta làm trong ngày Tết đều vì người khác và cho người khác. Đặc biệt trong lãnh vực ăn uống. Ngày Tết, nhà nào cũng chuẩn bị sẵn đồ ăn thức uống cho gia đình, nhưng nhất là để mời khách. Khách vào nhà bao giờ cũng được mời thưởng thức ấm chè mới, nếm kẹo bánh ngon. Sự chiêu cố của khách làm vui lòng cho chủ. Sự vui vẻ của người nhận là hạnh phúc của người cho. Có niềm vui cho đi và có niềm vui lãnh nhận. Những niềm vui ấy tạo cho ngày Tết một nét đẹp đầy màu sắc Tin Mừng: nét đẹp của sự quên mình, của sự quảng đại cho đi, của sự khiêm tốn đón nhận, của tình liên đới.

Ngày Tết có nét đẹp của sự đổi mới. Thiên nhiên đổi mới với sự hồi sinh của cây cỏ. Phố phường đổi mới với những căn nhà mới, với những gian hàng mới và với quần áo mới. Hoà vào cái mới của đất trời, của xã hội, lòng người cũng nôn nao trong niềm hy vọng đổi mới bản thân và cuộc đời. Ai cũng mong tống tiễn những điều xấu vào quá khứ. Ai cũng mong đón nhận một tương lai tươi đẹp. Niềm mong ước đổi mới được thể hiện qua những cố gắng giữ vẻ mặt tươi cười, không tức giận, không nói những lời thô tục, những điều rui ro, nhưng chỉ nói những điều tốt đẹp, đối xử hoà nhã với mọi người trong những ngày Tết. Phút giao thừa thật thiêng liêng. Nó đánh dấu một khởi đầu mới. Người ta tin rằng sống tốt đẹp những giây phút đầu tiên sẽ có ảnh hưởng tốt đến cả năm. Nên mỗi dịp Tết là một lần khuyến khích ta cố gắng đổi mới đời sống, đổi mới bản thân.

Đổi mới đời sống là điều Chúa Giêsu tha thiết mong muốn nơi ta. Người không ngừng mời gọi ta hãy từ bỏ con đường tội lỗi xưa cũ, bước vào con đường mới, con đường tự do, thánh thiện của con cái Thiên Chúa. Người không ngừng mời gọi ta trở thành bầu da mới để có thể chứa đựng thứ rượu mới là giáo lý của Người. Ngày Tết chính là một cơ hội cho ta thực hành Lời Chúa dạy, tích cực đổi mới đời sống nên tốt đẹp hơn.

Với tất cả những nét đẹp trên đây, tinh thần ngày Tết cổ truyền dân tộc rất gần gũi với Tin Mừng. Rõ ràng nét đẹp văn hoá Việt Nam đã chất chứa những giá trị Tin Mừng. Rõ ràng Tin Mừng đang đi vào cuộc sống của người Việt Nam.

Vì thế, người Việt Nam Công Giáo không những có trách nhiệm gìn giữ những nét đẹp văn hoá của ngày Tết cổ truyền mà còn phải biến những nét đẹp ấy thành những trang Tin Mừng sống động. Khi ta sống tâm tình biết ơn trong ngày Tết, đừng chỉ giữ hình thức bề ngoài hay chỉ chú ý tới khía cạnh vật chất. Hãy có tâm tình biết ơn sâu xa. Hãy nhìn thấy ơn Chúa ban qua mọi ân huệ nhận được. Khi ta cho đi trong ngày Tết, đừng chỉ cho đi như một hình thức xã giao hay như một thói tục bắt buộc. Hãy cho đi với tâm tình yêu mến, kính trọng thực sự. Hãy đón tiếp khách thăm viếng như đón tiếp chính Chúa. Khi ta muốn đổi mới đời sống, đừng chỉ giữ như một hình thức và không chỉ giữ trong những ngày Tết, nhưng duy trì sự cố gắng đổi mới trong suốt cả đời với quyết tâm thực sự đổi mới đời sống.

Khi ta sống tinh thần Tin Mừng trong những phong tục ngày Tết, ta góp phần xây dựng một mùa Xuân mới, một mùa Xuân dân tộc, một mùa Xuân tình thương. Mùa Xuân ấy sẽ vĩnh cửu vì sẽ dẫn đến mùa Xuân Nước Trời.

Lạy Đức Kitô là mùa Xuân đích thực, không bao giờ tàn úa, xin đổi mới tâm hồn con. Amen!

CÂU ĐỐI TẾT

**Tân Niên Cúi Lạy Thiên Chúa Thương Xót
Năm Mới Cầu Xin Mẹ Hiền Đỡ Nâng**

**Đón Xuân Hưởng Lộc Muôn Ôn Thánh
Vui Tết Trao Lời Vạn Phúc Lành**

**Chào Năm Mới Cảm Tạ Chúa Thương Xót
Đón Tân Niên Tri Ân Mẹ Đỡ Nâng**

LỜI CẢM TẠ TRI ÂN

Ngày cuối của một năm, thường con người vẫn có thói quen ngồi lại để tính sổ với Chúa, với đời xem mình đã làm được gì, chưa làm được gì và rồi con người dù thế nào đi nữa vẫn phải nói lên lời tạ ơn Thiên Chúa vì do tình thương của Ngài mà con người vẫn còn tồn tại.

Cuộc Đời Phải Là Lời Cảm Tạ

Nhìn lại một năm với bao biến cố xảy ra trong đời: buồn có, vui có, khó khăn có, may mắn có, con người vẫn tự nhủ tại sao mình còn hiện diện? Tại sao mình còn thở, còn sinh hoạt được, còn đi đứng, ăn uống, ngủ nghỉ được? Chắc chắn với lòng tin sẵn có, người Kitô luôn ý thức Thiên Chúa đang tiếp tục làm phép lạ trong cuộc đời của mình. Như vậy, tâm tình của con người là tạ ơn. Thánh Phaolô trong thư gửi tín hữu Êphêsô đã viết: “Đàn hát lên! Nhờ Thánh Thần linh hứng, trót tâm tình, dâng Thiên Chúa là Cha. Luôn cảm tạ Người, nhân danh Thánh Tử vì Người ban muôn phúc lộc chan hòa” (Eph 5, 19-20). Vâng, Thiên chúa đã ban cho nhân loại, cho mỗi người muôn vàn hồng phúc. Những ân huệ cao quý, Thiên Chúa tặng ban cho con người quả không kể xiết. Con người chỉ có thể hiểu được những điều quý hóa ấy khi họ biết hồi tỉnh, suy nghĩ và cầu nguyện. Hồi tỉnh để thấy mình đã lãnh nhận quá nhiều ân phúc mà chỉ Thiên Chúa mới có thể trao ban. Suy nghĩ để con người nhận ra họ được hạnh phúc có Thiên Chúa là Cha nhân từ không nỡ cho con người con bọ cạp hoặc hòn đá khi họ xin bánh ăn. Cầu nguyện để thân mật trao đổi và cảm ơn Thiên Chúa vì tình thương vô biên Chúa đã tặng ban cho con người. Chính vì thế, con người phải luôn có tâm tình như Chúa Giêsu vì cuộc đời của Ngài là bài ca cảm tạ tri ân Thiên Chúa Cha. Chúa luôn cảm tạ Chúa Cha trong mỗi biến cố cuộc đời: khi làm phép lạ cho cá và bánh hóa nên nhiều, khi lập bí tích Thánh Thể, khi chọn các môn đệ và nhiều việc Chúa Giêsu làm trong đời của Ngài. Bao giờ, Chúa cũng nói lên lời

tạ ơn Thiên Chúa Cha. Tạ ơn là điều tối hệ trọng trong đời Chúa Giêsu. Mẹ Maria cũng thế, Mẹ đã nói lên lời xin vâng và tạ ơn trong cả cuộc đời của Mẹ. Bài kinh Magnificat Mẹ cất lên là một lời cảm tạ Thiên Chúa Cha. Mẹ mời gọi mỗi Kitô hữu hãy cùng Mẹ hát bài tạ ơn vì chính Mẹ và con cái của Mẹ đã được Thiên Chúa trao ban quá nhiều hồng phúc.

Ngày Cuối Năm Luôn Là Lời Tạ Ơn

Nhìn lại một quãng đời, suy nghĩ về một chặng đường đã qua, con người chỉ biết thốt lên như Mẹ: "... Đấng toàn năng đã làm cho tôi biết bao điều kỳ diệu". Đời con người là một huyền nhiệm. Chúa đã tạo dựng nên con người giống hình ảnh Ngài, Ngài lại ban cho con người biết bao hồng phúc khiến con người không thể nào hiểu hết sự lạ lùng của Thiên Chúa. Con người chỉ có thể cùng với tác giả thánh vịnh: "Biết lấy chi đền đáp Chúa bây giờ, vì mọi ơn lành Người đã ban cho? Tôi xin nâng chén mừng ơn cứu độ và kêu cầu thánh danh Đức Chúa" (Tv 115, 12-13).

Ngày cuối năm, người Kitô luôn phải ngồi lại để suy nghĩ, điều chỉnh tâm hồn và nói lời tạ ơn Thiên Chúa. Đây là dịp rất tốt để con người hồi tỉnh xem điều gì mình đã làm được tốt, điều gì mình chưa làm tốt và điều còn thiếu sót để rồi chấn chỉnh điều chưa tốt, và nhân lên càng nhiều càng tốt điều tốt lành mình đã làm được. Điều quan trọng con người cần phải xét tới xem mình đã có quan hệ thế nào đối với Thiên Chúa và có thái độ ra sao đối với tha nhân? Chúa luôn mời gọi mỗi người quay trở về với Thiên Chúa và làm hòa với anh em. Như thế, ngày cuối năm là dịp để hồi tỉnh, trở về với Chúa và thắp sáng đức tin cho anh em. Những việc làm tỏa sáng vẫn là những việc Chúa mời gọi con người thực hiện để làm vinh danh Chúa và nối kết anh em. Ngày cuối năm cũng là ngày tạ lỗi Chúa và tạ lỗi mọi người. Tạ lỗi là nói lên lòng sám hối, ăn năn và tạ ơn.

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, trong suốt cả năm nay, Chúa đã thương ban phù trợ cho hồn xác chúng con an toàn. Giờ đây năm cũ sắp qua, chúng con cùng họp nhau dâng lên Chúa lời cảm tạ tri ân, và xin Chúa thứ tha tội lỗi, để chúng con được thư thái bình an trước thềm năm mới (Lời nguyện nhập lễ, lễ tất niên).

Lm. Jos. Nguyễn Hưng Lợi

NHÌN LẠI ĐỂ TẠ ƠN HƯỚNG TỚI ĐỂ PHÓ THÁC

Lm. Antôn Nguyễn Văn Độ

Một năm với tháng ngày dần trôi, giờ chúng ta đang sống là thời khắc cuối cùng của năm cũ, giờ phút thật linh thiêng. Chúng ta để lại năm cũ và bước vào năm mới với cả lo âu lẫn lạc quan.

Thế giới vừa trải qua năm 2021, hứng chịu nhiều bất ổn chính trị, xung đột, thiên tai và sự cố, Covid-19 tiếp tục hoành hành với những biến thể lạ không ngừng gây thiệt hại cho con người, hằn nỗi thương đau

đối với Việt Nam. Joe Biden trở thành Tổng Thống thứ 46 của Hoa Kỳ với lễ nhậm chức thời Covid sau cuộc bầu cử đầy tranh cãi. Lên nắm quyền, Biden quyết định rút toàn bộ lực lượng Mỹ khỏi Afghanistan, Taliban kiểm soát Afghanistan. Rút chân khỏi cuộc chiến dài nhất lịch sử tại Afghanistan, Mỹ dường như dồn nguồn lực tới châu Á trong nỗ lực cạnh tranh siêu cường với Trung Quốc. Mỹ, Anh và Australia ngày 16/9 bất ngờ công bố thỏa thuận liên minh ba bên mang tên AUKUS.

Tình hình tại Đông Nam Á bất ngờ nóng lên từ ngày 1/2, khi quân đội Myanmar tiến hành đảo chính, lật đổ chính phủ dân cử, bắt cố vấn nhà nước Aung San Suu Kyi, thành lập chính quyền quân sự. Trung Quốc ra nghị quyết lịch sử thông qua văn kiện 36.000 chữ ngày 11/11, nâng vị thế của Chủ tịch Tập ngang hàng với các lãnh đạo Mao Trạch Đông và Đặng Tiểu Bình. Lũ lụt tấn công Sơn Tây ảnh hưởng đến 1,76 triệu người. Trong lúc ông Tập dường như sẽ tiếp tục tại nhiệm sau đại hội toàn quốc đảng Cộng sản Trung Quốc năm 2022. Bà Angela Merkel một lãnh đạo kỳ cựu của châu Âu, người được xem như một tượng đài đã dẫn dắt Đức và Liên minh châu Âu rời chính trường. Bạo loạn Đồi Capitol tấn

công vào biểu tượng của nền dân chủ Mỹ gây sốc cho cả thế giới. Tàu container mắc kẹt ở kênh đào Suez.

Một năm sắp kết thúc, Hội Thánh là Mẹ chúng ta dạy, khi kết thúc một năm và mỗi ngày, chúng ta phải tự vấn lương tâm, và nhìn lại những gì đã xảy ra để tạ ơn Chúa.

Tạ ơn

Lại một năm sắp đến hồi kết thúc, người kitô chúng ta dựa trên Thánh Kinh thấy thời gian không mang tính tuần hoàn mà là một đường thẳng, thời gian là con đường dẫn đến chung cuộc, nên một năm trôi qua là một bước đi hướng đến sự hoàn tất của lịch sử, đến cứu cánh của nhân loại là hy vọng và vui mừng được gặp Chúa, thì việc tạ ơn này thật là ý nghĩa.

Tạ ơn Chúa vì tất cả những dấu chỉ hào phóng Thiên Chúa thể hiện trong lịch sử nhân loại. Tạ ơn Chúa vì tất cả những gì con người có đều là hồng ân của Chúa. Trong cuộc sống, chúng ta thường quên đi những gì là ân huệ của Chúa. Và để sống tâm tình tạ ơn và phó thác vào Thiên Chúa thật không dễ chút nào!

Đi vào tâm tình tạ ơn, chúng ta nhìn nhận rằng, tội lỗi và yếu đuối đã làm ta xa rời Thiên Chúa Tình Yêu. Dù nhận thức được những điều mình phạm mất lòng Chúa, nhưng với sức con người, chúng ta khó thoát ra vòng xoáy tội lỗi. Chỉ có Chúa mới kéo chúng ta về với Chúa.

Trong giờ phút linh thiêng này, thật là đẹp, khi giờ đây chúng ta đồng thanh hiệp ý với Mẹ Maria hát lên bài ca tạ ơn: Linh hồn tôi ngợi khen Đức Chúa, vì Người đã và còn đang biểu lộ quyền năng của Ngài... đã và còn đang làm tan rã những kẻ kiêu căng... đã và còn đang hạ xuống người quyền thế... đã và còn đang nâng dậy kẻ khiêm cung... đã và còn đang ban tràn đầy ơn lành cho người đói khát... đã và còn đang đuổi người giàu có ra về tay không... đã và còn đang cứu giúp Israel Dân Người. Đó là bày hành động của Thiên Chúa là Chúa của lịch sử cứu độ. Thánh Phaolô nhắn nhủ chúng ta rằng: *"Hãy tạ ơn trong mọi hoàn cảnh. Anh em hãy làm như vậy, đó là điều Thiên Chúa muốn trong Đức Kitô Giêsu"* (1 Tx 5, 16-18). Cảm tạ Chúa và xin Chúa thứ tha, kèm theo lòng phó thác cho Chúa năm mới sắp tới.

Xin ơn tha thứ

Cũng vào dịp cuối năm, cùng với việc tạ ơn, Đức Thánh Cha Phanxicô còn thức tỉnh con cái mình: *"Chúng ta được kêu gọi kiểm điểm xem những thế sự có được thực hiện theo ý Thiên Chúa hay là chúng ta chỉ ưu tiên lắng nghe những dự án của con người, nhiều khi đẩy những tư lợi, lòng khao khát quyền lực vô độ và bạo lực vô cớ"* (Bài giảng Kinh Chiều cuối năm 2015). Nên chúng ta phải tạ lỗi với Chúa và với mọi người. Tạ lỗi để nói lên lòng sám hối, ăn năn. Tạ lỗi về những điều thiếu sót, điều chưa tốt, chưa chu toàn, hoặc lỗi bác ái với tha nhân. Xin Chúa thương tha thứ những lỗi lầm mà chúng ta đã phạm trong năm qua. Tương lai tùy thuộc ở Chúa, chúng ta phải có tinh thần phó thác.

Sống phó thác

Nhìn lại một năm đã qua, chúng ta thấy các biến cố lần lượt diễn ra, đến giờ phút này đây, chúng ta phải khẳng định rằng, Thiên Chúa là chủ lịch sử, Ngài hướng dẫn các biến cố nhân loại, đồng thời phó thác vận mệnh tương lai cho Chúa và thưa rằng: *Lạy Chúa, chúng con tạ ơn Chúa đã ban cho chúng con được làm người, được làm con Chúa thêm một năm nữa. Xin cho đời chúng con trở thành bài ca tạ ơn Chúa bằng tâm tình sống biết ơn mọi người đang yêu thương giúp đỡ chúng con để danh Chúa được toả sáng. Amen.*

CÂU ĐỐI TẾT

**Cầu Chúa Ban Bình An Ngày Tết
Xin Ngài Tặng Hạnh Phúc Tuổi Xuân**

**Không Có Thánh Lễ Xuân Không Tết
Chẳng Đến Nhà Thờ Tết Chẳng Xuân**

**Đón Xuân Hân Hoan Toàn Giáo Xứ
Vui Tết Hạnh Phúc Mọi Gia Đình**

CHUYỆN CỌP NĂM DẦN

TRÂM THIÊN THU

Năm hết, Tết đến. Đông qua, Xuân tới. Đó là quy trình theo định luật tự nhiên – định luật bất biến của Thiên Chúa.

Năm 2022 là năm Nhâm Dần, cầm tinh Con Cọp – còn gọi là Hồ, Hùm, Ông Ba Mươi, và được mệnh danh là Chúa Tể Sơn Lâm vì có đặc tính kiêu hùng, dũng mãnh, khiến muôn vật khiếp sợ. Nhâm Dần là kết hợp thứ 39 trong hệ thống đánh số Can Chi của người Á Đông, được kết hợp từ thiên can Nhâm (Thủy Dương) và địa chi Dần (cọp).

Năm 2021 Tân Sửu, cứ tưởng Con Trâu hiền từ lắm, nào ngờ “mắc dịch” quá trời, dân chúng lao đao khổ khổ. Nhưng rồi tất cả cũng qua đi. Năm 2022 Nhâm Dần, Con Cọp dữ dằn lắm, ai cũng lo sợ. Nhưng đó chỉ là chuyện thế gian, con vật nào hiền hay dữ còn tùy ở chính chúng ta. Bởi vì ơn Chúa vẫn chan hòa, như Chúa xác định với Thánh Phaolô: *“Ơn của Thầy đã đủ cho anh, vì sức mạnh của Thầy được biểu lộ trọn vẹn trong sự yếu đuối”* (2 Cr 12:9). Và Ngài cũng nói với mỗi chúng ta như vậy, đặc biệt là năm mới này.

Có lẽ vì cọp là con vật dữ dằn nên người ta tin nhầm nhí rằng người tuổi Dần cũng dữ tợn, hung hăng, do đó mà người ta kỵ người tuổi Dần, vì sợ họ “dữ như sư tử Hà Đông.” Thật là vô lý và... vô duyên vô cùng!

Tục ngữ Hán-Việt nói: *“Họa hổ họa bì nan họa cốt, tri nhân tri diện bất tri tâm”*. Vẽ cọp chỉ vẽ da chứ khó vẽ xương, biết người chỉ biết mặt chứ không biết lòng. Ca dao cũng nói tương tự: *“Sông sâu còn có kẻ dò, Lòng người nham hiểm ai đo cho cùng”*. Cũng có dị bản thế này: *“Lòng sông lòng biển dễ dò, Ai từng bẻ thước mà đo lòng người”*. Hoặc: *“Dò sông dò biển dễ dò, Đố ai lấy thước mà đo lòng người”*.

Thật vậy, “cái tôi” nổi dậy khiến người ta nham hiểm vô cùng, chẳng khác gì cọp dữ gầm rú rồi nhảy tới xé xác con mồi. Và rồi

người ta thủ đoạn tới cùng, dám hành động cách dã man nhất đối với bất kỳ ai – kể cả đối với ông bà, cha mẹ, anh chị em. Vụ án Cain giết Abel là trường hợp điển hình đã xảy ra từ xa xưa.

1. CỌP TRONG THIÊN NHIÊN

Cọp thường thích ăn mồi mà nó tự bắt được, nhưng nó cũng không bỏ qua việc ăn xác thối khi khan hiếm thức ăn, lúc đói ngấu, thậm chí nó có thể cướp mồi từ các động vật khác. Mặc dù các động vật ăn thịt thường tránh né nhau, nhưng nếu con mồi bị tranh giành hoặc gặp phải đối thủ gay gắt cạnh tranh, nó thể hiện tính hiếu chiến ngay lập tức.

Cọp là loài độc cư, chỉ đến thời kỳ giao phối chúng mới sống cùng nhau. Thông thường, con đực có tính trăng hoa, còn con cái khá chung tình nhưng rất kén chọn trong việc chọn bạn tình. Độ tuổi phát dục của cọp tương đối giống nhau: Con cái khoảng 3 tuổi rưỡi, con đực muộn hơn. Thời kỳ động dục của cọp từ tháng 11 đến tháng 2 năm sau. Trong khoảng thời gian đó, tiếng gầm của cọp rất to, vang xa hơn bình thường gấp nhiều lần, có thể đạt tới 2 km, để có thể quyến rũ bạn tình. Một con cọp 3 tuổi có thể giao phối và sinh sản, cọp cái mang thai khoảng 102-106 ngày, mỗi lứa sinh khoảng từ 2-4 con, cọp mới đẻ nặng khoảng từ 780gr đến 1.600gr.

Khả năng tử vong của cọp con khi chào đời tương đối cao, sau khi sinh nó không thể nhìn thấy. Nó mở mắt khi được 6 đến 14 ngày. Răng sữa của cọp con mọc khi được khoảng 2 tuần, bắt đầu ăn thịt lúc được 8 tuần. Lúc đó, con cái thường chuyển cọp con tới nơi khác, và cọp con có thể đi săn với cọp mẹ một thời gian ngắn, rồi nó đi lang thang cho đến khi lớn lên.

2. CỌP TRONG CỔ TÍCH

Một con cọp từ trong rừng đi ra, thấy một anh nông dân cùng một con trâu đang cày dưới ruộng. Thấy trâu cặm cũi đi từng bước, lâu lâu lại bị quất một roi vào mông, cọp lấy làm ngạc nhiên lắm. Đến trưa, trâu được tháo ách cày, cọp liền đi lại gần trâu hỏi:

– Này, trông anh khỏe thế, sao anh lại để cho người đánh đập khổ sở như vậy?

Trâu nói nhỏ với cọp:

– Này, con người tuy nhỏ nhưng có trí khôn, lạ lắm!

Cọp không hiểu nên tò mò:

– Trí khôn là cái gì? Nó như thế nào?

Trâu không biết giải thích ra sao, đành trả lời đại khái:

– Trí khôn là trí khôn chứ còn là cái gì nữa? Muốn biết rõ thì cứ hỏi con người xem!

Cọp thông thả bước lại chỗ người nông dân và hỏi:

– Trí khôn của ông đâu, cho tôi xem nó thế nào, có được không?

Người nông dân chau mày suy nghĩ một lát rồi nói:

– À, trí khôn tôi để ở nhà. Để tao về lấy cho mày xem. Nếu cần thì tao sẽ cho mày một chút.

Nghe con người nói vậy, cọp mừng lắm. Người nông dân toan bước đi, rồi làm như sực nhớ ra điều gì nên nói:

– Nhưng mà tao đi khỏi, lỡ mày ăn mất trâu của tao thì sao?

Cọp băn khoăn, chưa biết trả lời thế nào thì người nông dân nói tiếp:

– Hay là mày chịu khó để tao buộc tạm vào gốc cây này, tao yên tâm về lấy trí khôn ra đây, được không?

Cọp đồng ý. Người nông dân vội lấy dây thừng trói cọp thật chặt vào gốc cây, xong rồi lấy rơm chắt chung quanh cọp, vừa châm lửa đốt vừa quát lớn:

– Trí khôn của tao đây! Trí khôn của tao đây!

Thấy vậy trâu thích quá, bò lăn ra mà cười, không may hàm trên va vào đá, răng gãy không còn chiếc nào. Một lúc sau, dây thừng cháy đứt, cọp liền vùng dậy rồi ba chân bốn cẳng chạy thẳng vào rừng mà không dám ngoái nhìn lại. Từ đó, cọp sinh ra con nào trên mình cũng có những vết đen dài, đó là dấu những vết cháy, còn trâu thì chẳng con nào có răng ở hàm trên cả.

Là con người, dù là ai cũng vẫn khôn hơn loài vật vì được Thiên Chúa ban “sinh khí đặc biệt” – tức là Thần Khí, khác với động vật và thực vật, đó chính là linh hồn. Loại sinh khí của động vật và thực vật cũng làm chúng sống nhưng không có lý trí như con người. Loại

sinh khí ở động vật gọi là giác hồn, loại sinh khí ở thực vật gọi là sinh hồn. Linh hồn của con người rất đặc biệt và bất tử. Chúa Giêsu đã xác định: "*Thần khí mới làm cho sống, chứ xác thịt chẳng có ích gì*" (Ga 6:63).

3. CỌP GỢI SUY TƯ

Kho tàng vô giá là ca dao, tục ngữ, thành ngữ, ngạn ngữ, châm ngôn, phương ngôn,... đúc kết kinh nghiệm của tiền nhân nên giống như những viên ngọc bích giúp chúng ta thêm khôn hơn trong cuộc sống.

Theo ý phàm nhân, những đàn ông "râu hùm, hàm én" được coi là diện mạo oai phong. Đó là trời phú. Thật tội tệ đối với những kẻ hèn nhát mà lại ra vẻ "cáo mượn oai hổ," chỉ dựa vào uy thế của người có quyền lực để hống hách với người khác. Đó là đại dột. Đáng lẽ phải "cầm gươm đằng lưỡi, cưỡi hổ đằng đầu" thì họ lại làm ngược lại, không chỉ ngu xuẩn mà còn nguy hiểm.

"Biết điều" là cách sống không dễ nhưng cần thiết, do đó mà phải cố gắng. Vì thế, "chớ thấy hùm ngủ vượt râu, đến khi hùm dậy đầu râu chẳng còn". Theo lẽ thường, "chim cùng thì mổ, hổ cùng thì vồ" vì đó là cách phản ứng tự vệ khi người ta bị dồn vào thế cùng. Đừng ngu ngốc mà chọc tổ ong vò vẽ. Nếu thực sự can đảm thì phải dám "chui vào hang cọp" để chứng tỏ bản lĩnh, chứ đừng khoác lác hoặc chỉ tay năm ngón kiểu Biệt Phái.

Chẳng mấy ai dám "vượt râu hùm," chẳng mấy ai dám thẳng thắn, bộc trực, chỉ hành động theo kiểu "mượn gió bẻ măng" mà thôi. Mạnh miệng mà không dám mạnh tay. Dích thực là dạng hèn nhát. Vì thế, chớ có "đuổi hùm cửa trước, rước beo cửa sau" theo kiểu "cống rắn cắn gà nhà". Chính người thân và đồng bào mình mà còn không thương thì từ thiện hoặc giúp đỡ người khác để làm gì? Phải chăng có mưu đồ?

Người ta có "điệu hổ ly sơn" – đưa cọp ra khỏi núi. Đó là hành động của những kẻ yếu thế, họ tìm mọi cách để tách người mạnh ra khỏi hoàn cảnh, môi trường có lợi, để dễ bề chinh phục, tiêu diệt hoặc thực hiện âm mưu đen tối, hầu có thể giành tư lợi một cách dễ dàng hơn. Đúng là "hổ vẫn ngoài da, người vẫn trong bụng" nên khó lường trước lòng dạ con người. Thực sự có những người thuộc

loại “miệng hùm, gan sứa” mà thôi. Họ nói miệng thì mạnh bạo, nhưng thực chất thì nhút nhát và hèn hạ.

Thông thường, “hồ phụ sinh hồ tử” là đúng quy trình tự nhiên với cách giáo dục đúng đắn. Nhưng có những trường hợp ngược lại, hồ phụ không sinh hồ tử mà sinh ra thứ khác loài. Thật vậy, có những người cha viết sách mà lại có những đứa con đốt sách. Chẳng có gì tuyệt đối ở thế gian này, cha con mà vẫn khác xa nhau một trời, một vực.

Sống tiết kiệm là điều tốt. Tiết kiệm chứ đừng hà tiện. Cứ “ki cốp cho cốp nó tha” thì thật là ngu ngốc, bởi vì lo hà tiện, dành dụm, tích trữ, ăn không dám ăn, xài không dám xài, đàn con lũ cháu cũng chẳng được thơm lây chút gì, cuối cùng để cho kẻ khác cuỗm mất sạch. Công dã tràng. Đó cũng là một dạng tội thờ ngẫu tượng!

Là phàm nhân, cũng có lúc ông Gióp tỏ ra yếu đuối. Ông Êliphát nói với ông Gióp: *"Này, anh đã khuyên nhủ bao người, đã làm cho những đôi tay rã rời nên mạnh mẽ. Người lão đảo mà đứng vững được là nhờ lời anh. Cũng nhờ anh mà đầu gối lung lay thành cứng cáp. Giờ đây, đến lượt anh, anh lại ra yếu nhược, đến phiên anh bị đánh, anh sợ hãi bàng hoàng. Chẳng lẽ lòng kính sợ của anh không làm anh tin tưởng, và cuộc sống vẹn toàn chẳng giúp anh hy vọng hay sao?"* (G 4:3-6). Chúng ta thấy chính mình qua hình ảnh ông Gióp. Chúng ta cũng rất yếu đuối và nhiều lần ngã gục khi đau khổ.

Sau đó, ông Êliphát xác định với ông Gióp: *"Xin anh nhớ kỹ: Có ai vô tội mà phải tiêu vong? Có nơi nào người công chính lại bị huỷ diệt? Điều tôi thấy rành rành là những người vun trồng tội ác và gieo tai rắc họa cuối cùng chỉ gặt lấy họa tai. Chúng bị tiêu vong do hơi thở của Thiên Chúa, chúng phải tận diệt vì nộ khí của Người. Tiếng sấm tử găm, tiếng hùm thiêng rống, Người làm cho im bật. Người bẻ gãy nanh sấm tử con."* (G 4:7-10)

Chẳng ai nắm tay được từ sáng tới tối. Không chỉ là “nhân vô thập toàn” mà là rất yếu đuối, sức mạnh không bằng con kiến. Thật vậy, Thánh Phaolô tâm sự: *"Tôi biết rằng sự thiện không ở trong tôi, nghĩa là trong xác thịt tôi. Thật vậy, muốn sự thiện thì tôi có thể muốn, nhưng làm thì không. Sự thiện tôi muốn thì tôi không làm, nhưng sự ác tôi không muốn, tôi lại cứ làm. Nếu tôi cứ làm điều tôi không muốn, thì không còn phải là chính tôi làm điều đó,*

nhưng là tội vẫn ở trong tôi.” (Rm 7:18-20) Đúng là “nói trước, bước không qua” mà. Thật đáng quan ngại!

Thiên Chúa biết sức con người có hạn, nhưng Ngài cũng biết rõ ai có sức chịu đựng tới mức nào, chứ Ngài không bắt ai chịu quá sức. Ngài cho phép đau khổ xảy ra với chúng ta vì Ngài muốn tôi luyện chúng ta nên can trường, cũng là cách Ngài giúp chúng ta “lập công” cho chính mình và hoàn thiện để nên thánh. Đau khổ có giá trị cao lắm. Chắc chắn những người thành tâm tin thác vào Ngài thì được an toàn, có thiên thần che chở, nếu gặp nguy hiểm cũng không sao: *“Bạn có thể giẫm lên hùm thiêng rắn độc, đạp nát đầu sư tử khùng long”* (Tv 91:13).

Cuối cùng, suốt đời chúng ta cần ghi nhớ lời Thánh Phêrô nhắn nhủ: *“Anh em hãy sống tiết độ và tỉnh thức, vì ma quỷ, thù địch của anh em, như sư tử gầm thét, rảo quanh tìm mỗi chỗ yếu”* (1 Pr 5:8). Điều đó phải là điều tâm nguyện cho năm mới và suốt đời chúng ta trên đường lữ hành trần gian này. Chiếc khẩu trang Tin-Cậy-Mến là “lá chắn đặc biệt” cho chúng ta trong mọi hoàn cảnh.

Xin Thiên Chúa thương xót và gia ân cho chúng con. Xin Đức Trinh Nữ Vô Nhiễm Maria và Đức Thánh Giuse cầu thay nguyện giúp cho chúng con. Amen.

Tân Niên Nhâm Dần – 2022

CÂU ĐỐI TẾT

**Đón Tết Hồng Ân, cầu trọn Tin Cậy mến
Mừng Xuân Thánh Đức, chúc luôn sống chứng nhân**

**Tình Chúa Xót Thương Thiết Tha Vạn Đại
Tin Nhân Sung Sướng Vui Tết Mừng Xuân**

**Lời Chúa Truyền Ban Vươn Cánh Tết
Thánh Kinh Ứng Nghiệm Trở Lọc Xuân**

TỪ NHỮNG BÀI HÁT, THÁNH CA

Fx Minh Đỗ

"Tết tết tết tết sắp đến rồi, Tết tết tết tết sắp đến rồi, Tết đến trong tim mọi người...". Bài hát "Tết quê em" của Từ Huy vang lên mỗi dịp xuân về trên quê hương tôi. Tết ở quê hương mình mà ta quen gọi là TẾT NGUYỄN ĐÁN là một thời khắc tự nó đã có cái gì đó rất đặc biệt, rất linh thiêng, cao quý, hơn hẳn những thời khắc khác trong năm và hết sức có ý nghĩa đối với mỗi người dân Việt. Ai cũng cảm thấy hồi hộp và mong đợi...

1- Mừng ngày Tết trên khắp quê tôi

Người ra Trung, ra Bắc, vô Nam

Dù đi đâu ai cũng nhớ

Về chung vui bên gia đình...

Tết là thời gian thuận lợi nhất trong năm để gia đình đoàn tụ. Đối với người Việt Nam, không được sum họp với những người thân yêu vào dịp Xuân về quả là một nỗi buồn không sao tả xiết. Vì cuộc sống, vì kế sinh nhai, vì công ăn việc làm, nhiều người phải xa quê hương, xa gia đình, xa những người thân yêu, nhưng khi Tết đến, họ đều hướng mắt về quê cha đất tổ, hướng về quê hương Việt Nam thân yêu, hướng về gia đình và cố gắng hết sức có thể để được đoàn tụ trong ngày đầu năm, vì niềm hạnh phúc lớn lao nhất đối với một gia đình chính là sự đoàn kết yêu thương nhau. Cảnh cha mẹ, con cái, anh chị em sum vầy, đoàn tụ, quây quần bên nhau, sống với nhau trong những ngày Tết quả là một niềm hạnh phúc vô biên mà mọi người đều mơ ước và cố gắng thực hiện, như lời Thánh Vịnh 133: "Ngọt ngào tốt đẹp lắm thay, anh em được sống vui vầy bên nhau" (Tv 133, 1).

2- Mừng ngày Tết ta chúc cho nhau

Một năm thêm sung túc an vui

Người nông dân thêm lúa thóc

Người thương gia mau phát tài...

Tết còn là thời khắc của niềm hy vọng, của mơ ước có được một cuộc sống tốt đẹp hơn. Đối với mỗi người Việt Nam, Tết chính là giây phút dâng trào của niềm hy vọng đổi mới: đổi mới cuộc đời, đổi mới gia đình, đổi mới tương lai; bỏ lại cho năm cũ, cho quá khứ tất cả những gì không tốt đẹp, không vui hoặc không vừa ý. Năm mới phải là năm của những cái mới hơn, tốt hơn, chất lượng hơn. Ước mong Tết sẽ mang lại cho mình và cho gia đình mình một luồng gió mới, giúp cho cuộc sống được tốt hơn, hạnh phúc hơn và đáng sống hơn. Ước mơ này không chỉ có trong tâm trí, nhưng còn được thực hiện cách sống động và cụ thể qua cách thức người Việt Nam chuẩn bị đón Tết.

Tết cũng luôn mang đến những lời cầu chúc hy vọng về một tương lai tốt đẹp hơn. Niềm hy vọng đó không chỉ có trong ước mơ, nhưng còn được thể hiện cách cụ thể qua những bàn bạc, suy nghĩ, cân nhắc, tính toán để hoạch định những đường hướng cho tương lai: tương lai của gia đình, của mỗi người và nhất là của con cái. Những bữa cơm gia đình, những cuộc họp mặt, những buổi tối xum vầy, đoàn tụ trong nhà không những làm cho mỗi giây liên kết của mọi thành phần ngày một gắn bó hơn, bầu khí ngày một ấm áp hơn, mỗi phần tử trong gia đình biết nghĩ đến nhau hơn, lo cho nhau nhiều hơn, mà còn là dịp để chuẩn bị công việc và những toan tính cho những tháng ngày sắp tới.

3- Mừng ngày Tết trên khắp quê tôi

Ngàn hoa thơm khoa sắc xinh tươi

Đàn em thơ khoe áo mới

Chạy tung tăng vui pháo hoa...

Vào những ngày giáp năm, người người, nhà nhà ai cũng hồi hả lo sơn phết, tân trang lại nhà cửa hay ít ra cũng phải lau rửa cho sạch, các vật dụng trong nhà như tủ giường, bàn ghế, tủ thờ được quét dọn cho sạch sẽ, thơm tất hơn... Người Việt không ngại chi khá nhiều tiền cho việc mua hoa, mua cây cảnh, đặc biệt là cây hoặc cành mai, cành đào để chưng trong nhà với niềm ước mong được thần may mắn chiếu cố. Dù rất nghèo, người dân cũng cố gắng dành dụm mua cho bằng được vài chậu hoa cúc để chưng trước cổng nhà. Ngoài ra, nhu cầu mua sắm quần áo mới cho con

cái cũng là một mối lo không nhỏ đối với các bậc làm cha mẹ trong thời điểm này.

4- *Ngày xuân dâng lời nguyện xin, cầu cho ông bà tổ tiên. Mong Chúa ban muôn muôn hồng ân cho cha mẹ con, cho khắp nơi xa gần. Người ơi xin người đừng quên, nhờ ai ta được dựng nên, được hưởng xuân yêu thương bình yên, hãy hướng lòng lên nhớ về tổ tiên* (Thánh ca Ngày Xuân thảo hiếu - Nguyễn Duy).

Tết được coi là thời khắc để tỏ bày lòng hiếu thảo, tôn kính, mến yêu đối với tổ tiên, ông bà cha mẹ, đặc biệt với những người thân yêu đã khuất. Người giàu cũng như người nghèo, trong nhà đều có bàn thờ gia tiên được đặt nơi trang trọng nhất và dễ thấy nhất. Nơi đây thường được trưng bày, có khi các bài vị, gia phả của dòng tộc hoặc ít ra là các hình chụp chân dung ông bà, cha mẹ, những người thân yêu đã qua đời. Trong những ngày đầu năm, bàn thờ gia tiên luôn được thắp sáng như một cách kêu gọi và nhắc nhở con cháu luôn nhớ đến cội nguồn của mình, nhớ đến công ơn sinh thành dưỡng dục và nhớ đến công lao của những bậc tiền bối để con cháu và mọi người cầu nguyện cho các ngài. Theo tục lệ cổ truyền, vào chiều 29 hoặc 30 Tết, người Việt thường có thói quen “rước ông bà về ăn Tết” với cháu con. Người Công giáo thì thường quy tụ rất đông tại các nhà Chờ Phục Sinh (Nhà hài cốt) viếng linh cốt tổ tiên, ông bà, đến các nhà thờ để dự thánh lễ hoặc cầu Thánh Thể tạ ơn cuối năm, tạ ơn Chúa về những ơn lành Chúa đã thương ban.

5- *Ngày đầu xuân con dâng lên Thiên Chúa chí tôn lời cảm mến chúc khen cha chí lành. Chúa đã ban thêm một mùa xuân, mùa xuân sáng tươi hy vọng cho mọi người trên dương gian* (Thánh ca Xuân Hy vọng – Nguyễn Kha).

Tết cũng là thời khắc việc thể hiện niềm tin tôn giáo diễn ra khá đậm nét. Việt Nam là một đất nước đa văn hóa và đa tôn giáo. Tuy thuộc nhiều tôn giáo khác nhau nhưng cùng có chung một niềm tin vào Đấng Tối Cao, Đấng đó đang an bài mọi sự, đang điều hành mọi sự và cũng đang ảnh hưởng đến cuộc sống của mỗi con người. Người Việt Nam luôn xác tín rằng “mưu sự tại nhân, thành sự tại Thiên”. Nếu Trời không thương giúp thì dù có cố gắng hết sức, cũng chỉ luống công thôi. Do đó, ngay từ trước Giao thừa, rất đông những người Công giáo đến các nhà thờ để dự thánh lễ và “Mừng

Tuổi Chúa”, cảm tạ ơn Chúa đã ban cho một năm mới nữa, xin Chúa chúc lành và ban cho năm mới được bình yên, được “Vạn Sự Như Ý”. Sau khi mừng tuổi Chúa, nhiều nơi còn tổ chức “Hái Lộc Đầu Năm” chính là những câu Thánh Kinh được chọn lọc, được trích dẫn và được rút thăm coi như điều mà Chúa muốn mỗi người phải sống như thế nào cho xứng đáng. Những tín đồ của các tôn giáo khác thì ngay từ sáng sớm mừng Một đã rủ nhau đến chùa, đến các thánh thất để cầu lộc, cầu phúc, cầu an..., xin mọi sự may lành và hoặc cho được tai qua, nạn khỏi.

6- *Năng xuân lung linh, cánh mai rung rinh báo tin xuân vừa mới quay về. Hãy vui lên đi, hãy trao cho nhau tiếng yêu chan hòa ý thơ. Nào cùng quên đi niềm đốn đau của những ngày qua. Nào cùng ôm vai và nói cho nhau lời tha thứ. Để lòng hân hoan niềm khát khao đón xuân mới về. Chúa xuân yêu thương sẽ ban cho ta biết bao nhiêu là hồng ân* (Thánh Ca Chúa Xuân yêu thương - Nguyễn Ngọc Tiến).

Tết còn là những ngày của tình thân ái, tình bạn bè và tình làng nghĩa xóm. Người Việt Nam tránh không làm việc, không lao động, ngoài việc để nghỉ ngơi, còn là dành thời gian để đi thăm viếng nhau và tiếp đón khách đến nhà. Ngay từ sáng sớm, sau khi đã mừng tuổi ông bà, cha mẹ, con cái được cha mẹ dẫn đi thăm vú bố, chú bác cô dì. Trước khi đi, đứa nào cũng được dạy cho một đôi câu chúc Tết để mong có được nhiều tiền “lì xì”. Việc viếng thăm nhau trong những ngày đầu Xuân mới quả là một tập tục quá đẹp của người Việt Nam. Trong những ngày này, người ta đã bỏ qua cho nhau hết những điều buồn phiền, mất lòng nhau, xí xóa chuyện cũ để sống thuận hòa, chân thành xin lỗi nhau nếu có gì phiền lòng trong năm cũ. Nếu vì lý do xa cách, không viếng thăm được, người Việt cũng không quên nhau qua việc gửi thiệp chúc Xuân để cầu chúc bằng hữu mọi sự tốt đẹp và may lành.

Tóm lại, Tết NGUYỄN ĐÁN Việt Nam mình không chỉ là những ngày lễ hội để vui chơi, nhưng còn là dịp để cảm nghiệm, để tìm hiểu, để sống cách có ý nghĩa những truyền thống đã có từ rất lâu đời, và nhất là để cầu nguyện thật nhiều cho quê hương, cho đất nước, cho dân tộc, cho Giáo hội Việt Nam thân yêu.

TẾT – MANG GÌ VỀ CHO MẸ?

Người ta có rất nhiều nơi để đến nhưng chỉ có một chốn để về.

Cuộc sống mưu sinh vì miếng cơm manh áo mà rất nhiều người con phải xa quê hương, xa Ông Bà Cha Mẹ người thân để kiếm kế sinh nhai ở một thành phố hay đất nước nào đó. Rồi khi tết đến xuân về người ta lại

chuẩn bị đồ đạc, gói ghém quà này quà kia mang về biếu Cha Mẹ người thân sau những tháng ngày xa quê. Trở về nhà bên Mẹ Cha là ước mong của những người con xa quê, bởi người ta thường nói: “Có gia đình và có nhà đó là hạnh phúc”. Hạnh phúc phải chăng đơn giản là như thế nhưng chính những cái giản đơn ấy mà có rất nhiều người mơ ước cũng không có được.

Trở về nhà trong một lần đi chợ hoa đêm ở đất Hà thành, cái giá lạnh trong những ngày này thật khắc nghiệt, lạnh đến tận xương tủy tôi vẫn phải lên đường đến chợ hoa đêm. Khi trở về đã gần 23h, đường phố vắng người hơn so với những ngày thời tiết ấm. Đất Hà Nội – mảnh đất được mệnh danh là thủ đô hoa lệ. Mà đúng là như thế, Hà nội về đêm lung linh, rực rỡ với sắc màu đèn điện. Dừng lại trước đèn đỏ, bỗng xuất hiện ngay bên cạnh tôi là một cụ già chắc tầm khoảng 80, người Cụ gầy, da nhăn nheo đang ngồi co cụm trên vỉa hè cùng với chiếc bao ni lông đựng chút áo quần, chân không mang tất chỉ có một đôi dép tổ ong cũ kĩ, tấm áo mong manh khoác trên mình cho đỡ giá, Bà Cụ chăm chăm nhìn những đoàn người lướt qua trên đường với ánh mắt đượm buồn. Trước hình ảnh đó, tôi không khỏi xót xa, xót xa cho một thủ đô mệnh danh là hoa lệ. Vâng! Có lẽ hoa dành cho người giàu, còn lệ dành cho người nghèo chẳng? Tôi thầm hỏi những đứa con của cụ giờ này ở đâu? Họ đang yên ấm trong ngôi nhà có điều hòa, có đèn sưởi, có chăn ấm đệm êm hay đang say trong giấc ngủ mặng nồng bên vợ con. Tại sao Bà Cụ lại xuất hiện nơi đây trong cái tiết trời giá lạnh về đêm này? Rồi đêm nay bà sẽ ngủ ở đâu? Và những ngày sau đó thì sao? Những câu hỏi ấy cứ xuất hiện trong tâm trí

khiến tôi không rời mắt khỏi Bà cụ. Trước kia Cha Mẹ có thể nuôi nấng được 3, 4 người con nhưng giờ đây 3, 4 người con cũng không nuôi nổi một Mẹ. Tại sao vậy? Thế rồi hình ảnh Bà Cụ và những suy nghĩ ấy cứ miên man theo tôi trở về nhà. Tôi thầm cầu xin cho Bà tìm được một nơi trọ qua đêm, nguyện xin cho những người thân tìm đón Bà về nhà. Điều ước ấy liệu có là viễn vông xa vời quá không?

Một mùa xuân nữa lại về trên quê hương đất Việt, lòng người nô nức chuẩn bị cho cái tết sum vầy, những người con xa quê cũng thu xếp công việc học tập, làm ăn để trở về bên gia đình. Ai ai cũng lo lắng tìm mua chút quà để gọi là có chút gì đó mang về. Có lẽ không ai không biết đến ca khúc: Mang tiền về cho Mẹ, bài hát đang hot trên mạng dịp tết của ca sĩ Đen Vâu. Nó như một lời mời gọi cũng như cảnh tỉnh tâm thức của những phận làm con trong gia đình. “Tết – mang tiền về cho Mẹ, đừng mang ưu phiền về cho Mẹ”. Mang tiền về cho Mẹ, tôi nghĩ đó là cách chơi chữ nhưng đó chính là trao yêu thương, đem niềm vui cho những bậc sinh thành, dưỡng dục ta khôn lớn nên người. Với suy nghĩ thiếu cận của mình, tôi thiết nghĩ phải chăng Cha Mẹ chỉ muốn con cái mang tiền về cho mình sắm tết, trang trải chi tiêu trong dịp đặc biệt này? Có lẽ không chỉ thế, đến thăm những gia đình có con cái đi làm ăn xa hay có những người con dâng mình cho Chúa trong các Tu hội, Dòng tu, tôi được nghe những lời tâm sự của họ mới biết rằng: Họ cần con hơn cần bất cứ điều gì. Có lẽ, trong bối cảnh dịch Covid làm đảo lộn tình hình kinh tế như hiện nay thì việc trở về quê là một nỗi ám ảnh của rất nhiều người con xa quê. Bởi nhiều người vì không có tiền về quê, dù tiền vé tàu xe, tiền đi máy bay có thể không thành vấn đề nhưng tiền quà cáp, tiền biếu cha mẹ, tiền biếu người thân, tiền lì xì cho trẻ nhỏ... chỉ nghĩ đến đã đủ để làm nản lòng người xa quê. Vì thế mà đã có bao người con phải đón tết xa quê trong ngậm ngùi và nước mắt. Nhưng rất ít người đặt câu hỏi, cha mẹ cần gì ở con cái khi tết đến xuân về. Câu trả lời đơn giản là cha mẹ chỉ cần sự gặp gỡ và sum họp, chỉ cần thấy hình hài và khuôn mặt thân yêu của con trong ngày tết. Cha mẹ dù nghèo khổ vẫn không cần tiền con mang về. Như thế, ước mong của cha mẹ chỉ là những người con luôn biết quan tâm, chăm sóc, và trở về bên cha mẹ khi còn có thể, đừng để cha mẹ phải cô đơn, lang thang vất vưởng như

bà Cụ mà tôi đã gặp trên nẻo đường đêm kia. Thật vậy, Cha mẹ chỉ cần con về là đủ. Có con là có tất cả. Có con là có tết. Con về là tết về.

Vâng! Món quà Tết dành cho Cha Mẹ không chỉ là những món quà vật chất mà còn chứa đựng những giá trị tinh thần và tấm lòng hiếu kính của người con dành tặng cha mẹ. Nhưng món quà quý giá nhất mà Cha Mẹ cần, chính là sự hiện diện đầy đủ của con cái như thể cái tết đoàn viên sẽ là cái tết ý nghĩa trọn vẹn nhất. Chắc chắn rằng cuộc sống sẽ còn đem đến nhiều khó khăn, thử thách cho mỗi người. Nhưng ở nơi xa kia, có nhà, có cha mẹ, có gia đình là nơi ấm êm để về, nhất là trong những ngày Tết. Như bản nhạc Đi về nhà của mùa Tết năm cũ từng nói lên nỗi lòng của người con xa xứ: "hạnh phúc đi về nhà, thành công đi về nhà, thất bại đi về nhà, chông chênh đi về nhà, cô đơn đi về nhà, mệt quá đi về nhà...". Và năm nay, dù cuộc sống có khó khăn, vất vả cũng hãy cố gắng đứng lên và "mang tiếng cười về cho ba mẹ, mang sum vầy về cho ba mẹ, mang chính mình về cho Mẹ"! Như thế có con về là tết về.

Sương đêm

CÂU ĐỐI TẾT

✠ Mông MỘT

**Ngày Mông Một Chung Lời Tạ Ơn Chúa
Lúc Đón Xuân Hiệp Nhất Niềm Kính Tin**

✠ Mông HAI

**Ngày Mông Hai Cầu Nguyện Cho Nhân Thế
Khấn Thiên Chúa Xót Thương Cả Tổ Tiên**

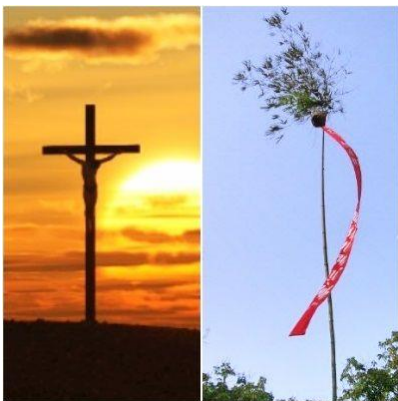
✠ Mông BA

**Ngày Mông Ba Xin Thánh Hóa Công Việc
Thuở Thế Tục Ước Hài Hòa Thán Ngày**

DẤU XUÂN

Viễn Đông

Năm 2022 là năm có con số nhị phân thật đẹp, số chẵn, nhưng không biết Nhâm Dần có đẹp như mơ hay không. Chắc chắn không ai biết, và chỉ một mình Thiên Chúa biết. Và chúng ta hoàn toàn tín thác nơi Ngài.

Con Cọp gợi nhớ câu tục ngữ của dân Việt: *"Cọp chết để DA, người ta chết để TIẾNG."* Vấn đề quan trọng là tiếng TỐT hay tiếng XẤU. Đó mới thực sự là Dấu Xuân của chính mình!

Thuở khai thiên lập địa, Thiên Chúa xác định: *"Phải có những vầng sáng trên vòm trời, để phân rẽ ngày với đêm, để làm dấu chỉ xác định các đại lễ, ngày và năm."* (St 1:14) Và Ngài đã làm ra hai vầng sáng lớn: vầng sáng lớn hơn để điều khiển ngày, vầng sáng nhỏ hơn để điều khiển đêm. (St 1:16) Chúng ta gọi đó là mặt trời và mặt trăng.

Chính Thiên Chúa truyền lệnh cho dân: *"Nghe đây, hỡi Israel! Đức Chúa, Thiên Chúa chúng ta, là Đức Chúa duy nhất. Hãy yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của anh em, hết lòng hết dạ, hết sức anh em. Những lời này tôi truyền cho anh em hôm nay, anh em phải ghi tạc vào lòng. Anh em phải lặp lại những lời ấy cho con cái, phải nói lại cho chúng, lúc ngồi trong nhà cũng như lúc đi đường, khi đi ngủ cũng như khi thức dậy, phải buộc những lời ấy vào tay làm dấu, mang trên trán làm phù hiệu, phải viết lên khung cửa nhà anh em, và lên cửa thành của anh em."* (Đnl 6:4-9)

Thế giới loài người cũng có những dấu riêng của mỗi dân tộc về phương diện nào đó. Bốn mùa thiên nhiên cũng có nét đặc trưng. Riêng Mùa Xuân có biểu tượng là hoa mai, hoa đào và chim én. Có một thứ ngày xưa được coi là một biểu tượng của ngày Tết là Cây Nêu, nhưng ngày nay không còn phổ biến. Đó là một nét văn hóa dân tộc, là một tục lệ cổ truyền của nhiều dân tộc tại Việt Nam vào

dịp Tết Nguyên Đán, và dân gian có câu: "*Cu kêu ba tiếng cu kêu, Trông mau tới Tết dựng NẾU ăn chè.*"

Tất nhiên Kitô hữu không có tục lệ dựng cây nêu vì không mê tín dị đoan. Nhiều tín nhân không biết tục lệ này, có biết thì cũng để mà biết cho vui vậy thôi, nhưng họ có một dấu rất đặc biệt: Cây Thánh Giá.

I. DẤU TỐT LÀNH

Như đã nói, ngày xưa người ta có tục lệ dựng cây nêu trong những ngày vui Xuân, ăn Tết. Cây nêu là một thân cây dài khoảng 5-6 mét, được "trồng" (cắm, dựng) trước sân nhà mỗi dịp Tết Nguyên Đán, trên ngọn cây được treo một vòng tròn nhỏ và nhiều vật dụng có tính chất biểu tượng – tùy theo dân tộc, phong tục địa phương, vùng miền.

Theo thời gian và tập quán cộng đồng, ý nghĩa của việc dựng cây nêu ngày Tết lan rộng. Nhưng có lẽ vì người ta văn minh hơn, nên ngày nay cây nêu dần dần xa lạ với con người thời đại mới. Từ tuổi trung niên trở lên có thể "quen" với cây nêu, nhưng giới trẻ ngày nay hoàn toàn xa lạ vì không còn được nghe nói đến cây nêu, thậm chí chẳng hiểu cây nêu là gì, mà nếu có ai nhắc tới cây nêu thì bị cho là "nói nhịu" hoặc sai chính tả. Cây nêu chỉ còn thấy lác đác ở một số vùng quê của các dân tộc thiểu số vùng thượng du Bắc bộ hoặc Tây nguyên.

Trong cuốn "Kho Tàng Truyện Cổ Tích Việt Nam," Nguyễn Đồng Chi tóm tắt sự tích cây nêu thế này:

Ngày xưa, quý chiếm toàn bộ đất nước, còn người chỉ làm thuê, và nộp phần lớn lúa thu hoạch cho quý. Quý ngày càng bóc lột người quá tay, và cuối cùng quý tự cho mình hưởng quyền "ăn ngọn, cho gốc." Người chỉ được hưởng rạ, tuyệt đường sinh nhai nên cầu cứu Đức Phật giúp đỡ. Phật bảo người đừng trông lúa mà trông khoai lang. Mùa thu hoạch ấy, người được hưởng không biết bao nhiêu củ khoai, còn quý chỉ hưởng lá và dây khoai, đúng theo phương thức "ăn ngọn, cho gốc."

Sang mùa khác, quý lại chuyển qua phương thức "ăn gốc, cho ngọn." Phật bảo người lại chuyển sang trông lúa. Kết quả quý lại hỏng ăn. Quý tức lộn ruột nên mùa sau chúng nó tuyên bố "ăn cả"

gốc lẫn ngọn.” Phật trao cho người giống cây ngô (bắp) để gieo khắp nơi. Quý lại không được gì, còn người thì thu hoạch cơ man là trái ngô. Cuối cùng quý nhất định bắt người phải trả lại tất cả ruộng đất không cho làm rẽ nữa.

Phật bàn với người điều đình với quý, xin miếng đất bằng bóng chiếc áo cà sa treo trên ngọn cây tre. Quý thấy không thiệt hại gì nên đồng ý. Khi đó Phật dùng phép thuật để bóng chiếc áo cà sa đó che phủ toàn bộ đất đai khiến quý mất đất phải chạy ra biển Đông.

Do mất đất sống nên quý huy động quân vào cướp lại. Trận đánh này bên quý bị thua sau khi bị bên người tấn công bằng máu chó, lá dứa, tỏi, vôi bột,... và quý lại bị Phật đày ra biển Đông. Trước khi đi, quý xin Phật thương tình cho phép một năm được vài ba ngày vào đất liền viếng thăm phần mộ của tổ tiên cha ông. Phật thương hại nên hứa cho.

Do đó, hằng năm, cứ vào dịp Tết Nguyên Đán là những ngày quý vào thăm đất liền, người ta theo tục cũ trồng cây nêu để quý không bén mảng đến chỗ người cư ngụ. Trên nêu có treo khánh đất, có tiếng động phát ra khi gió rung để nhắc nhở bọn quý nghe mà tránh. Trên ngọn cây nêu còn buộc một bó lá dứa hoặc cành đa mở hái để cho quý sợ. Ngoài ra, người ta còn vẽ hình cung tên hướng mũi nhọn về phía Đông và rắc vôi bột xuống đất trước cửa ra vào trong những ngày Tết để ngăn cấm quý.

Cách lý giải tại sao ngày Tết phải cắm cây nêu theo truyền thuyết và cổ tích dân gian Việt Nam là treo cành trúc trước nhà. Cách lý giải đó không đi ngoài thuyết Phật giáo và Lão giáo. Cây nêu trở thành biểu tượng của sự đấu tranh giữa cái Thiện và cái Ác, giữa Thiên thần và Quỷ sứ, nhằm bảo vệ cuộc sống bình yên cho con người. Ngày tiễn thần linh về trời, con người cần có những “bảo bối” của thần linh để đề phòng, cảnh giác để ngăn chặn ma quỷ xâm nhập lúc con người đón Xuân, vui tết.

Theo thông lệ là ngày 23 tháng Chạp âm lịch. Người ta dựng cây nêu – gọi là thượng nêu, với quan niệm rằng từ ngày 23 tới đêm giao thừa (đêm trừ tịch), vắng mặt ông Táo (ông Công), ma quỷ sẽ thừa cơ lén về quấy nhiễu dân chúng, thế nên người ta phải dựng nêu làm “bùa hộ mệnh” để an tâm ăn Tết. Ngày làm lễ dỡ cây nêu

xuống – gọi là hạ nêu – là ngày 7 hoặc ngày 8 tháng Giêng âm lịch. Người Mường trồng cây nêu vào ngày 28 tháng Chạp âm lịch. Cây nêu của người H'mông vùng Tây Bắc được dựng trong lễ hội Gầu Tào (cầu Phúc hoặc cầu Mệnh), tổ chức từ ngày 3 đến ngày 5 tháng Giêng âm lịch.

Theo dòng thời gian, cùng với sự phong phú của các “đồ lễ” được treo, cây nêu được coi là “cây vũ trụ” nối liền Đất với Trời, do tín ngưỡng thờ Thần Mặt Trời của các dân tộc cổ xưa – hàm chứa ý thức về lãnh thổ của người Việt. Việc dựng nêu ngày Tết có dụng ý thờ kính thần linh và vong hồn tổ tiên, trừ tà ma và trừ những điều xấu của năm cũ, hy vọng năm mới an lành.

Cây nêu của người Kinh mang triết lý âm dương thông qua con số Lạc Thư [1] và quẻ Kinh Dịch [2] được thể hiện qua các biểu tượng treo trên ngọn cây – tùy địa phương. Có thể đó là cái túi nhỏ đựng trầu cau, ống sáo, và những miếng kim loại. Khi có gió thổi, chúng chạm vào nhau và phát ra tiếng leng keng như tiếng phong linh, nghe vui tai.

Người ta tin rằng những vật treo ở cây nêu, cùng với những tiếng động của những khánh đất, báo hiệu cho ma quỷ biết rằng “nơi đây là nhà có chủ, không được tới quấy nhiễu.” Buổi tối, người ta treo thêm chiếc đèn lồng ở cây nêu để tổ tiên biết đường về nhà ăn Tết với con cháu. Vào đêm trừ tịch, người ta đốt pháo ở cây nêu để mừng đón năm mới, xua đuổi ma quỷ, vận xui, sự dữ,...

II. DẤU CỨU ĐỘ

Khi Con Thiên Chúa giáng sinh, sứ thần nói với các mục đồng: *"Anh em cứ dấu này mà nhận ra Người: anh em sẽ gặp thấy một trẻ sơ sinh bọc tã, nằm trong máng cỏ."* (Lc 2:12) Trước khi chịu khổ nạn, Chúa Giêsu nói với các môn đệ: *"Mọi người sẽ nhận biết anh em là môn đệ của Thầy ở điểm này: là anh em có lòng yêu thương nhau."* (Ga 13:35) Một dấu chỉ đơn sơ, một dấu chỉ đơn giản. Cả hai dấu chỉ đều tạo Dấu Ấn rõ ràng và mạnh mẽ.

Kitô hữu chúng ta không quan tâm chuyện cây nêu. Tuy nhiên, Kitô giáo có một loại “cây nêu” đặc biệt là Cây Thánh Giá. Loại “cây

nêu” này không riêng gì ngày Tết mà là suốt tháng, quanh năm, lúc nào cũng được dựng “nêu cao” để triệt tiêu ma quỷ. Người ta cũng đeo Thánh Giá trước ngực, và hằng ngày ai cũng làm Dầu Thánh Giá nhiều lần – nhất là khi vừa thức dậy buổi sáng, chuẩn bị đi ngủ ban đêm, khi lên xe, khi ăn uống,...

Trình thuật Ds 21:4-9 cho biết: *Từ núi Ho, dân Israel lên đường theo đường Biển Sậy, vòng qua lãnh thổ Êđôm; trong cuộc hành trình qua sa mạc, dân Israel mất kiên nhẫn. Họ kêu trách Thiên Chúa và ông Môsê: "Tại sao lại đưa chúng tôi ra khỏi đất Ai Cập, để chúng tôi chết trong sa mạc, một nơi chẳng có bánh ăn, chẳng có nước uống? Chúng tôi đã chán ngấy thứ đồ ăn vô vị này." Bấy giờ Đức Chúa cho rắn độc đến hại dân. Chúng cắn họ, khiến nhiều người Israel phải chết. Dân đến nói với ông Môsê: "Chúng tôi đã phạm tội, vì đã kêu trách Đức Chúa và kêu trách ông. Xin ông khẩn cầu Đức Chúa để Người xua đuổi rắn xa chúng tôi." Ông Môsê khẩn cầu cho dân. Đức Chúa liền nói với ông: "Người hãy làm một con rắn và treo lên một cây cột. Tất cả những ai bị rắn cắn mà nhìn lên con rắn đó, sẽ được sống." Ông Môsê bèn làm một con rắn bằng đồng và treo lên một cây cột, hễ ai bị rắn cắn mà nhìn lên con rắn đồng thì được sống."*

Còn sách Khôn Ngoan cho biết: *"Ngay cả khi dân Chúa bị thú dữ hung hăng xông vào, và rắn trườn ra cắn chết, thì cơn thịnh nộ của Ngài cũng không kéo dài vô tận. Họ phải chịu hành hạ ít lâu như là chịu một lời cảnh cáo; rồi họ được một dấu hiệu cứu thoát nhắc họ nhớ đến luật Ngài truyền. Vì bất cứ ai ngược trông lên đều được cứu, không phải do vật họ nhìn, nhưng là do chính Ngài, Đấng cứu độ muôn người hết thảy."* (Kn 16:5-7)

Cuối cùng, đặc biệt nhất là lời minh định của Chúa Giêsu: *"Chính Thầy là con đường, là sự thật và là sự sống. Không ai đến với Chúa Cha mà không qua Thầy."* (Ga 14:6) Và Ngài hứa chắc chắn: *"Khi được giương cao lên khỏi mặt đất, tôi sẽ kéo mọi người lên với tôi."* (Ga 12:32) Chính Thánh Giá là "Cây Nêu Thánh" có sức mạnh ngăn chặn ma quỷ, tẩy trừ điều xấu, và che chở những người thành tâm tín thác vào Đức Kitô, nhất là trong tình trạng dịch bệnh covid suốt 2 năm qua.

Chính đức tin là phương thuốc chữa lành hiệu quả. Kinh Thánh nói: *"Không phải lá cây, chẳng phải thuốc đắp đã chữa họ lành, nhưng chính Lời Ngài chữa lành tất cả."* (Kn 16:12) Thánh Vịnh gia chia sẻ: *"Tôi vừa cất tiếng kêu lên cùng Chúa, Chúa liền đáp lại từ núi thánh của Người."* (Tv 3:5) Thật vậy, vì chính Thiên Chúa đã nói: *"Khi kêu đến Ta, Ta liền đáp lại lúc ngặt nghèo có Ta ở kề bên. Ta giải cứu và ban nhiều vinh dự, cho sống lâu, tuổi thọ dư đầy và hưởng ơn cứu độ Ta ban."* (Tv 91:15-16)

Lạy Thiên Chúa giàu lòng thương xót, xin thương xót chúng con là những tội nhân, xin thêm đức tin và biến đổi chúng con theo Thánh Ý Ngài, đặc biệt trong năm mới này. Chúng con cầu xin nhân danh Thánh Tử Giêsu, Đấng Cứu Độ duy nhất của nhân loại. Amen.

Tân Xuân Nhâm Dần – 2022

-----

[1] Bát Quái, Lạc Thư, và Hà Đồ là ba họa đồ được truyền lại từ thời xa xưa, có nguồn gốc từ các bộ tộc phía Nam sông Dương Tử cổ đại. Mỗi họa đồ được truyền tụng, phát triển, và sử dụng với nhiều mục đích khác nhau. Bát Quái gồm Bát Quái Tiên Thiên và Bát Quái Hậu Thiên. Hà Đồ và Lạc Thư thường được nhắc chung mặc dù Lạc Thư được sử dụng nhiều hơn vì dễ hiểu. Theo truyền thuyết Trung Hoa, trên sông Hoàng Hà từng xuất hiện Long Mã trên mình có đồ (đường ngoằn ngoèo) gọi là Hà đồ, và trên sông Lạc Thủy xuất hiện Thần Quy (linh quy, rùa thiêng), trên lưng có thư gọi là Lạc Thư. Do đó mà người ta đặt ra Bát Quái và Cửu Chương.

[2] Kinh Dịch là bộ sách kinh điển rất lâu đời của Trung Hoa. "Kinh" nghĩa là một tác phẩm kinh điển, tiếng Hoa có gốc từ "quy tắc" hay "bền vững," hàm ý tác phẩm này miêu tả quy luật của Tạo Hóa bất biến theo thời gian. "Dịch" nghĩa là "thay đổi" hay "chuyển động." Kinh Dịch được cho là có nguồn gốc từ huyền thoại Phục Hy. Đó là hệ thống tư tưởng triết học cổ Á Đông. Tư tưởng triết học cơ bản dựa trên cơ sở của sự cân bằng thông qua đối kháng và chuyển dịch. Ban đầu, Kinh Dịch được coi là hệ thống bói toán, nhưng sau đó được các triết gia Trung Hoa phát triển dần dần. Cho tới nay, Kinh Dịch đã được bổ sung nhằm diễn giải ý nghĩa cũng như truyền đạt tư tưởng triết học cổ Á Đông và được coi là cổ học tinh hoa của Trung Hoa, được vận dụng vào rất nhiều lĩnh vực như thiên văn, địa lý, quân sự, nhân mệnh,...

DỪNG LẠI!

Kiên Vũ, CSC

CSC – Cuộc sống xô bồ và chạy quá nhanh làm ta chẳng có nhiều dịp may để đứng lại, ngắm nhìn những bước đường đã qua. Chỉ có dừng lại, dù chỉ một chút thôi, ta mới có cơ hội nhìn lại cuộc đời mình cho cẩn thận. Chỉ khi dìm mình vào suy tư, ta mới thấy mình đã làm được gì, đã bỏ lỡ gì hay đã thất bại những điều gì nữa.

Cuộc sống luôn công bằng, nó không cho không ai cái gì, và cũng chẳng vô tình lấy đi của ai bất cứ điều gì mà không có sự bù đắp, trả giá. Đừng cảm thấy mình mất tất cả hay có tất cả mà không suy nghĩ cho những người xung quanh. Sẽ đến một lúc nào đó, bạn phải bật khóc, nhưng không vì một lý do nào cả. Đó là lúc bạn nhận ra mình đã đánh mất quá nhiều thứ và không bao giờ lấy lại được chúng nữa. Đã đến lúc phải biết dừng lại!

Lại một năm mới sắp đến, một năm cũ sắp sang trang. Ta lại có dịp ngồi lại, suy tư về một năm đã qua với những được mất, vui buồn, sướng khổ hay đơn giản, chỉ là về những gì đã và đang xảy ra quanh mình. Cuộc sống xô bồ và chạy quá nhanh làm ta chẳng có nhiều dịp may để đứng lại, ngắm nhìn những bước đường đã qua. Chỉ có dừng lại, dù chỉ một chút thôi, ta mới có cơ hội nhìn lại cuộc đời mình cho cẩn thận. Chỉ khi dìm mình vào suy tư, ta mới thấy mình đã làm được gì, đã bỏ lỡ gì hay đã thất bại những điều gì nữa. Thật ra, khoảnh khắc cuối năm hay đầu năm cũng chẳng khác những giây phút ngắn ngủi khác của cuộc đời ta. Có chăng thì đó chỉ là vì nó đánh dấu một cột mốc nho nhỏ trong hành trình của đời người, mang thêm một chút dư vị, một chút ý nghĩa mà người ta tự gán cho nó, như kim đồng hồ mỗi khi qua con số 12 thì lại qua thêm một giờ thôi vậy. Có ai mà biết được đồng hồ của mình sẽ chạy tiếp vào ngày mai, hay sẽ dừng lúc nào mà mình chẳng ngờ tới. Thế nên, ta mới tìm cho mình một khoảnh khắc làm khởi điểm cho một vòng quay mới mà nhìn lại. Sự dừng lại ấy sẽ giúp ta có thêm cơ hội để bù đắp, sửa chữa, canh tân cách làm, cách nghĩ của mình.

Dừng lại để nghĩ về những điều đã qua. Những gì đã qua thì chẳng bao giờ lấy lại hay làm lại được. Cơ hội, thời gian hay lời nói là những điều mà khi ta để chúng vượt mất, ta sẽ chẳng lấy lại được. Cơ hội thì như nước chảy bèo trôi, bèo trôi qua mà ta không vớt lấy, nó sẽ chảy đến chỗ người khác hoặc sẽ đi mất. Thời gian thì chỉ có đi mà chẳng có lại, đã qua rồi sao ta tìm được đây. Nói về thời gian, nhà thơ Xuân Diệu đã viết nên những vần thơ đầy tình cảm sâu lắng, đậm sự tiếc nuối và xót xa:

Xuân đương tới, nghĩa là xuân đương qua,
Xuân còn non, nghĩa là xuân sẽ già,
Mà xuân hết, nghĩa là tôi cũng mất.
Lòng tôi rộng, nhưng lượng trời cứ chật,
Không cho dài thời trẻ của nhân gian.

Lời nói thì gió thổi bay, một lời đã nói thì người nào rút lại được. Thế nhưng, có lẽ, chẳng mấy ai biết trân trọng nó khi mình còn có được, mà chỉ vội hối tiếc khi mọi sự đã qua rồi. Một năm hay một đời cũng thế thôi, nó sẽ trôi qua một cách vô nghĩa nếu ta không biết nắm giữ và phát huy hết giá trị của nó. Mọi hối tiếc sau đó sẽ chỉ là vô dụng.

Dừng lại để tri ân. Có những lúc, ta sống quá vội vã, vội vã cả những lúc nhận được ân huệ, sự quan tâm, lời dạy dỗ, để rồi vội cả lời cảm ơn. Giây phút dừng lại này còn là cơ hội để thực hiện lại những lời cảm ơn ấy cho thật chân thành. Cảm ơn cha mẹ, anh chị em hay những người đã giúp ta trong hành trình cuộc đời. Cha mẹ vốn chẳng cần lời cảm ơn của ta, vì ta chẳng khi nào cảm ơn các ngài cho đủ. Thế nhưng, các ngài mong mọi sự cố gắng của ta. Cảm ơn cha mẹ bằng đời sống tốt lành, xứng bậc làm con mới là điều thiết thực nhất ta có thể làm được. Những người xung quanh ta cũng vậy, lời nói thôi sẽ chẳng đủ chân tình, nhưng có lẽ, ta cần có hành động cụ thể xuất phát từ con tim. Cảm ơn người thân bằng gương sáng, việc làm, sự quan tâm. Cảm ơn đồng nghiệp bằng sự cố gắng chăm chỉ, bằng sự hòa đồng vui vẻ. Cảm ơn bạn bè bằng cử chỉ thân tình... Tất cả chẳng phải khó, nhưng khó vì chưa làm cho tận, làm cho có tình chân thật. Khi biết dừng lại, ta mới thấy lời cảm ơn của ta đối với họ thật quý giá biết bao, đáng được trân trọng dường nào.

CUỐI NĂM VÀ NHỮNG CHIỀU LÁ RỤNG

Khi cây bàng, hoa gạo và sầu đông ngoài trời Bắc chỉ còn cành trơ trụi, thì ở Sài Gòn, cây sao, cây dầu và hàng tre vàng những ngày qua đang đua nhau trút lá. Thật ra, đây chỉ là vấn đề thời gian, vì dù Nam hay Bắc, lạnh hay nóng, lá cây vẫn cứ hóa vàng rồi rơi xuống đầy thoi.

“Lá rụng về cội”, chiếc lá như phận người đang thực hiện cuộc trở về.

Những ngày cuối năm, tiếng động cơ, tiếng còi tàu xe rền rĩ hơn trước. Bến đi bến đợi tấp nập người. Lòng kẻ tha phương rộn rạo vì mong ngóng được thấy ruộng đồng và lũy tre làng rũ bóng bên bờ đê. Quanh năm suốt tháng quần quật với máy móc, vải da, ước ao đến mấy cũng khó để về nhà. Mẹ cha và đàn em cũng chỉ biết chờ đến Tết. Hai nỗi chờ đợi chờ để được gặp nhau. Rồi họ nhận ra chốn thị thành cũng chỉ là chốn trọ. Sống ở đó suốt năm nhưng lòng vẫn cứ hoài khắc khoải, bởi lẽ căn phòng đâu phải là nhà! Mái nhà đúng nghĩa phải có ký ức, có nguồn cội, có người thương. Về quê ăn Tết chỉ là kiểu nói nôm na. Tết vốn dĩ để sum vầy, để kẻ đi xa trở về quê cha đất tổ. Bao lâu lòng vẫn còn khắc khoải nỗi niềm hoài hương, người ta vẫn đang ngày từng ngày làm đầy thêm nhân vị của chính họ. Bởi lẽ, *"quê hương nếu ai không nhớ, sẽ không lớn nổi thành người"* (Quê Hương – Đỗ Trung Quân).

Chiếc lá tìm về cội cũng tựa như người đi xa tìm về chính mình. Đôi khi ta cứ ngỡ mình đã đảm nhận cuộc sống với trọn vẹn con người, nghĩa là, tôi đã và đang sống tròn đầy bản vị của tôi. Nhưng, có khi nào tôi tự hỏi mình là ai, tôi đang làm gì, hay đời mình sẽ đi về đâu? Có khi nào tôi tra vấn mình tại sao tôi lại hành xử như thế, sao tôi lại chọn điều này mà không phải điều kia? Tôi có dám đối diện với chính mình trước những va vấp và lỗi lầm trong ít phút thình lặn? Có lẽ dễ hơn nhiều để khóa lấp trống vắng bằng bài nhạc sôi động, một buổi café tán gẫu, bữa nhậu nhẹt hay đơn

giản là giấc ngủ dài. Tôi sẽ xa dần chính tôi, bao lâu tôi chưa chịu trở về.

Lạ lòng thay, khi lần tìm về cõi nội tâm sâu để gặp mình, người ta cũng có cơ may gặp thấy Đấng Siêu Việt. Ngài ở trong tôi, như lời thánh Âu-tinh phát biểu, sâu hơn chỗ sâu nhất và cao hơn chỗ cao nhất của lòng tôi. Thế nên, nếu ước ao gặp được Thiên Chúa vốn là nguồn cội của mọi cội nguồn, lâu đài nội tâm của chính tôi có thể là điểm hẹn. *"Ngài vốn ở trong con, mà con lại ở ngoài con và vì thế con tìm Ngài ở bên ngoài; [...] Ngài đã ở với con mà con lại không ở với Ngài"* (Thánh Âu-tinh, Tự Thuật, X, 27, 38). Bên cạnh con đường nội quan, ai cũng có thể tìm gặp Đấng Nguồn Cội khi quan sát ngoại giới. Thánh Inhaxiô Loyola đã chỉ bày cho thao viên: *"Xét xem Chúa ngự trong tạo vật như thế nào, trong các nguyên tố bằng cách ban cho thực thể, trong thảo mộc bằng cách ban cho sức tăng trưởng, trong thú vật bằng cách ban cho cảm giác, trong loài người bằng cách ban cho trí khôn [...]"* (Linh Thao, 235).

Rồi một sớm mai kia, khi hơi thở được trút cạn vào hư vô, mỗi người sẽ thực hiện một cuộc trở về cuối cùng. Lá sẽ rụng về cội như chuyến tàu sẽ dừng hẳn ở sân ga cuối. Cái chết rồi sẽ gõ cửa, không trừ một ai. Hướng đến cuộc trở về sau chót để bước vào cõi thiên thai nơi có Đấng Cội Nguồn hiện diện, chắc hẳn mỗi người sẽ biết mình cần chuẩn bị gì ngay từ bây giờ.

Có buồn và sợ không khi phải rời hiện tại để ra đi? Sẽ là dối lòng nếu nói "không", nhưng đôi khi ta quên để ý, rằng khi lá đã trút hết, những mầm xanh đã rục rịch chờ ngày bung nụ đón nắng tươi.

JN

Nguồn: dongten.net

CÂU ĐỐI TẾT

**Giã Từ Năm Cũ, Nguyện Chúa Tha Thứ
Chào Đón Tân Niên, Cầu Ngài Xót Thương**

**Đời Không Thiên Chúa, Xuân Không Tết
Sống Chẳng Nghĩa Tình, Tết Chẳng Xuân**

QUÀ TẶNG CỦA GIÂY PHÚT HIỆN TẠI

*Thiên Chúa, Đấng ban cho món quà hiện tại
phần tôi, tôi đắm chìm trong đó*

Giây phút hiện tại cũng là một quà tặng. Ngày hôm qua đã trôi qua mất rồi..., và ngày mai có lẽ sẽ đến, nhưng điều ấy chẳng mấy rõ ràng. Cái chắc chắn là chính giây phút HIỆN TẠI và đó là tất cả những gì ta có. Thiên Chúa BAN CHO tôi phút giây hiện tại, Ngài mời gọi tôi thưởng nếm và sống giây phút ấy cách tròn đầy nhất. Chẳng dễ ễ sống như thế! Nhưng đồng thời, đó cũng chẳng là điều con người không sao vươn tới. Trong tiếng Anh, từ 'present - hiện tại' cũng mang nghĩa là "món quà".

Để nhận lãnh món quà hiện tại,

Tôi cần thoát khỏi cả quá khứ lẫn tương lai

Quá khứ ĐÃ QUA ĐI rồi! Nhưng có người cứ sống mãi trong "những ký ức đau buồn". Có những người lại thích sống trong một "thế giới mộng mơ". Thế giới mộng mơ vốn thú vị, nó đóng vai trò như nguồn ủi an hay như mùi hương thơm ngát cho giây phút hiện tại – vốn có lúc chất chứa nỗi thương đau. Những tín đồ của chủ nghĩa khoái lạc cho rằng con người cần nỗ lực hết mình hầu giảm thiểu đau khổ và gia tăng niềm vui. Có nhiều người trở lại quá khứ hoặc trốn vào tương lai để "lẩn trốn" hiện tại. Nhưng nếu muốn đón nhận món quà hiện tại, thì điều thiết yếu ta phải làm là thoát ra khỏi tương lai, và đồng thời, thoát ra khỏi quá khứ.

Tôi cần trở nên "thức tỉnh" với hiện tại

"Thức tỉnh" là một khả năng để biết, để tri nhận, để cảm nghiệm và để nhận ra điều gì đang diễn đến trong tôi, quanh tôi, và cho tôi. Đây là bước đầu tiên cho một sự tăng trưởng thiêng liêng. Hôm nay tôi ở đâu? Điều gì đang xảy ra cho tôi lúc này? Thức tỉnh với giây phút hiện tại, người ta có thể nhận ra rằng hiện tại không phải

là trống rỗng, nhưng nó được lấp đầy bởi những chọn lựa và những cơ hội.

Một cụm từ xuất hiện trong tác phẩm *'Self-Abandonment to Divine Providence,'* của tác giả Jean-Pierre De Caussade, S.J., cụm từ "Bí tích của giây phút hiện tại – Sacrament of the Present moment", ngụ ý sự thánh thiêng và sự Hiện Hữu của Đấng Thần Linh ngay trong phút giây hiện tại. Và Thiên Chúa chia sẻ cuộc sống của Ngài với nhân loại qua GIÂY PHÚT ấy. Do vậy, thức tỉnh hơn với giây phút hiện tại cũng là thức tỉnh hơn với chính Thiên Chúa.

Tôi cần đón lấy hiện tại

Giây phút hiện tại có thể không hợp với những gì tôi đang hình dung, đang mong đợi, hay khao khát, v.v... Tôi có thể KHÁNG CỰ với những gì đang xảy ra cho tôi, nhưng SỰ THỰC – giây phút này cũng sẽ trôi qua. Đức Phật khi xưa đã nói cặn kẽ về cái gọi là vô thường, chóng qua. Tôi có thể đón nhận cái "vô thường" của giây phút hiện tại này không?

Đón nhận hiện tại là MỞ rộng cánh tay để ôm lấy chính giây phút NÀY với niềm HẠNH PHÚC chứa chan. Hiện tại có khi không phải là điều tôi muốn ôm trọn, nhưng đó lại là THỰC TẠI. Rất thường xuyên, tôi là chàng hề, đeo lấy nhiều thứ mặt nạ và trở thành ai đó chứ chẳng phải là chính mình nữa. Tôi có thể đánh thức chính mình để dám chấp nhận món quà hiện tại chẳng?

Giây phút hiện tại trao tặng cho tôi điều gì? Và làm sao tôi có thể sống giây phút ấy cách tròn đầy? Điều gì đang xảy ra trong tôi lúc này: những cảm xúc dâng trào, những suy tưởng tức thời xuất hiện và ngập tràn trong tâm trí, những cảm xúc đến từ các giác quan, v.v... Tôi có thể nhẹ nhàng bước vào hiện tại, và trở nên tỉnh thức với từng giây phút trong đời sống của tôi – với cả niềm vui và nỗi buồn chẳng?

Kinh Thánh nói

I-Sai-a 43:18-19: Các người đừng nhớ lại những chuyện ngày xưa, chớ quan tâm về những việc thuở trước. Nay Ta sắp làm ra một việc mới, việc đó mạnh mẽ rồi, các người không nhận thấy

hay sao? Phải, Ta sẽ mở một con đường giữa sa mạc, khơi những dòng sông tại vùng đất khô cằn.

Thánh Vịnh 118: 24: Đây là ngày CHÚA đã làm ra, nào ta hãy vui mừng hoan hỷ.

Gia-cô-bê 4: 13-14: Các người chỉ là hơi nước xuất hiện trong giây lát, rồi lại tan biến đi. Hãy sống giây phút hiện tại, và chú tâm vào Chúa.

Mát-thêu 6: 25-34: Đừng lo lắng về ngày mai.

Người ta nói

“Giây phút hiện tại chẳng bao giờ là điều mà người ta không thể chấp nhận được. Chỉ điều sẽ xảy ra trong vòng 4 giờ nữa mới là điều người ta không thể chịu nổi. Đang hiện diện ở đây, lúc 8 giờ sáng, nhưng tâm trí lại ở 10 giờ 30 phút buổi tối, điều ấy mới là nguyên nhân làm ta đau khổ” – *Anthony de Mello, S.J.*

“Trẻ em chẳng có quá khứ, cũng chẳng có tương lai. Nhờ đó, chúng vui hưởng giây phút hiện tại, và điều này thật hiếm xảy ra cho chúng ta” – *Jean de La Bruyère.*

“Hôm qua là lịch sử, ngày mai là mầu nhiệm, chỉ hôm nay mới là quà tặng Chúa ban, chính vì thế chúng ta gọi ‘hiện tại – present’ là món quà” – *Bil Keane.*

“Hãy thưởng thức một ly trà một cách chậm rãi và cung kính, cũng như trái đất tự quay quanh trái đất – chậm rãi, đều đặn, không vội vã cuốn vào tương lai” – *Thiền sư Thích Nhất Hạnh.*

Chuyển ngữ: **Đaminh Phan Quỳnh, S.J.**

Nguồn: Robin Seelan, S.J., The Gifts, (Bangalore, India: Asian Trading Corporation, 2016), 22-25.

CÂU ĐỐI TẾT

**Mừng Tết Đền, Chúc Mọi Người Thánh Đức
Đón Xuân Về, Cầu Muôn Sự Bình An**

**Suốt Năm Qua Chúa Thương Tha Thứ Tội
Trọn Năm Mới Con Quyết Mến Tin Ngài**

GIẢI ĐÁP THẮC MẮC

NGƯỜI CÔNG GIÁO VIỆT NAM VỚI TẾT CỔ TRUYỀN CỦA DÂN TỘC

Tết cổ truyền của Dân tộc Việt Nam là nét đẹp văn hóa được truyền từ đời này qua đời khác. Người Công giáo Việt Nam lưu giữ và phát huy phong tục này ra sao? Xin có đôi điều chia sẻ cùng Quý độc giả nhân dịp Tết đến, Xuân về!

Tết đối với người Việt Nam chúng ta là một ngày trọng đại. Từ ngàn xưa đã có những nét đẹp văn hoá ngày Tết mà cho đến nay vẫn tồn tại và cần được phát huy. Người Công giáo Việt Nam cũng tiếp nhận những phong tục tốt đẹp này như tinh thần Thư Chung năm 1980 của Hội đồng Giám mục Việt Nam là “Xây dựng trong Hội Thánh một nếp sống và một lối diễn tả đức tin phù hợp với truyền thống dân tộc”.

Hòa chung niềm vui của toàn thể dân tộc Việt Nam trong những ngày đầu xuân, chúng ta cùng ca tụng Thiên Chúa là Chúa Mùa Xuân và dâng lên Người những lời cảm tạ chân thành vì đã ban cho chúng ta muôn vàn hồng ân trong năm vừa qua và ban thêm cho chúng ta một Mùa Xuân mới tốt đẹp tràn đầy ơn phúc trong tình thương và sự quan phòng kỳ diệu của Ngài. “Xuân mới reo vui nhắc tâm hồn hướng lên trời, nguyện luôn trung thành theo đường Chúa đi, để mai sau hưởng xuân vui Nước Trời”, lời thánh ca mang âm hưởng của mùa Xuân cũng đem lại cho ta niềm phấn khởi hân hoan và sự an bình, quên đi những lắng lo muộn phiền trong một năm đã qua và cả những tân toan cho một năm sắp tới.

Trong những ngày tết cổ truyền, nói về những công việc truyền thống, người Việt Nam thường có câu: “Mùng Một tết Cha, mùng Hai tết Mẹ, mùng Ba tết Thầy”. Người Công giáo, trong khi mừng những ngày Tết nguyên đán, cũng hướng đến những ý nghĩa thật cao quý: Ngày mùng 01 Tết: Cầu bình an cho Năm mới, ngày mùng 02 Tết: Kính nhớ Tổ Tiên, ông bà cha mẹ, ngày mùng 03 Tết: Thánh hóa công việc làm ăn. Điều này nói lên những giá trị riêng,

thật đẹp và ý nghĩa mà mỗi người Công giáo phải trân trọng trong khi hoà mình vào truyền thống văn hoá của dân tộc.

Giữa bối cảnh Tin Mừng được rao giảng và hòa mình vào những nền văn hóa, văn minh khác nhau, người tín hữu được mời gọi hãy trân trọng những giá trị văn hóa khác nhau đó, nhưng làm cho tươi mới và mang những giá trị Tin Mừng Tình Yêu Chúa. Loan báo Tin Mừng của Thiên Chúa chính là làm sáng lên những nét tinh túy tiềm tàng trong mỗi nền văn hoá. Tin Mừng và văn hóa phải làm nên những nét giao thoa và hoà điệu với nhau. Tin mừng làm sáng lên những giá trị sáng ngời có sẵn trong môi trường văn hoá Việt Nam, mang đến cho các giá trị văn hoá ấy chiều kích siêu việt, chiều kích cứu độ.

Trong những ngày cuối năm, khi năm hết tết đến, người Việt Nam có thói quen dọn dẹp, điều này xuất phát từ quan niệm “tống cựu nghinh tân”. Tết là dịp tiễn cái cũ đi để đón cái mới đến, là dịp để thay đổi cho tươi mới hơn chính cuộc sống với những tiện nghi vật chất và con người của mình. Ngày Tết gần đến, có những căn nhà được sửa lại khang trang, được tô sơn hay quét vôi mới, có những con đường hay lối ngõ được dọn dẹp thật sạch sẽ,... tất cả làm nên sự thay đổi dịp Tết thật sôi động và náo nhiệt. Mỗi người đều cố gắng tạo cho mình và mọi người một khung cảnh thật ý nghĩa và tươi tốt để chào đón Năm Mới đang về.

*** Thánh lễ chiều 30 Tết**

Thánh lễ chiều 30 Tết được cử hành nơi các thánh đường giáo xứ trong bầu khí ấm cúng và chan chứa nghĩa tình, đó là Thánh lễ tất niên để chuẩn bị chào đón Năm mới với thời khắc giao thừa. Tại nhiều xứ, ngoài lễ tạ ơn chung của giáo xứ, các khu họ đều xin lễ tất niên vào tuần lễ giáp Tết. Tùy theo số khu họ trong một giáo xứ mà cha xứ sắp xếp để mỗi xứ họ có được một thánh lễ riêng.

Toàn thể giáo dân trong xứ được mời tham dự với hương hoa, của lễ và những ý nguyện riêng mà tự trung là tạ ơn, cầu nguyện cho những người mới qua đời trong năm, cầu xin cho một năm mới bình an. Sau thánh lễ, tùy theo điều kiện, bà con quây quần liên hoan để có dịp chia sẻ tâm tư, tình cảm vui buồn. Tạo tình đoàn kết yêu thương nhau trong tinh thần “Góp gạo nấu cơm chung” nhẹ nhàng nhưng đậm đà tình nghĩa.

Chiều 30 Tết, theo phong tục Việt Nam, mỗi gia đình thường dọn một mâm cỗ, thắp hương trên bàn thờ tổ tiên theo ý nghĩa đón ông bà về ăn Tết với con cháu. Tục lệ này cũng được đón nhận nơi đồng bào Công giáo. Nhiều giáo xứ, ngay từ sáng 30 cùng nhau tới viếng Nghĩa địa, Vườn Thánh... bà con giáo dân đến kính viếng, mời ông bà tổ tiên cùng chứng kiến những ngày Tết sum họp của con cháu. Ai ai cũng xin ông bà cầu bầu cùng Thiên Chúa chúc lành cho con cháu trong năm mới và còn hiệp ý xin lễ cầu nguyện cho các ngài.

Đón giao thừa là một nét đẹp không thể thiếu của các gia đình Việt Nam dù ở thôn quê hay thành thị. Trước giờ giao thừa, mọi người dù ở đâu, làm gì cũng cố gắng trở về quây quần bên nhau để chờ đón giây phút linh thiêng. Với người Công giáo Việt Nam, từ sau Công đồng Vatican II, Giáo hội Việt Nam đã đề nghị các giáo xứ tổ chức thánh lễ tạ ơn cuối năm trước giờ giao thừa. Trong thánh lễ này cũng có dành thời gian để mục tử và đoàn chiên nhìn lại sinh hoạt mục vụ năm cũ, đề ra những chương trình cho năm mới. Phần cuối lễ thường là dành để cộng đoàn, cha xứ cùng chúc mừng năm mới với những tràng vỗ tay hoan hỉ và những lì xì đầu xuân thật vui tươi.

Giờ khắc Giao thừa thật linh thiêng. Vào thời xưa, sự ra đời của một năm mới được đánh dấu bằng những hồi chuông giáo đường vang đổ, và bằng múa hát, tiếng nhạc, tiếng tù và cùng nhiều nghi thức vui mừng khác diễn ra trên đường phố. Tuy nhiên, nhiều người chờ đón và chào mừng giao thừa tại nhà của mình, nơi mà phong tục đón năm mới và chúc mừng năm mới được cử hành. Qua nhiều thế kỷ, đây là một tập tục và nói chung, nó trở thành một phong tục phổ biến, nó thường xuyên được duy trì về hình thức và sự liên tục ăn mừng lễ hội, từ năm này đến năm khác... Phần chủ yếu của lễ hội trong đêm giao thừa được tổ chức trong vòng một vài phút long trọng và uy nghi, khi năm cũ qua đi và giờ giao thừa bắt đầu điểm.

Những năm gần đây, theo tinh thần hội nhập văn hoá, hầu như tại các xứ đạo đều có tổ chức "hái lộc đầu xuân". "Lộc" ở đây là các phong bao lì xì, trong có kèm một câu trích trong sách Tin Mừng, được treo trên các chậu cảnh hay những cành đào, cành mai đặt

trên cung thánh. Sau lễ giao thừa, mọi người lần lượt lên “hái lộc Lời Chúa”. Mỗi câu Lời Chúa nhận được như là ý Chúa gửi đến mỗi người, mỗi gia đình. Hiện nay, với công nghệ in ấn hiện đại, mỗi gia đình thường được cha xứ và hội đồng giáo xứ gửi biếu một tờ lộc in lớn, còn hái lộc tại nhà thờ là lời Chúa gửi đến từng cá nhân người đón nhận.

*** Ngày mừng một Tết**

Mùng một Tết, ngày đầu tiên của năm mới, mọi người quy tụ bên nhau, trong mái ấm gia đình và những liên hệ ruột thịt, để cùng tạ ơn về một năm cũ đã qua, đồng thời nguyện xin cho một năm mới bình an, thăng tiến về mọi phương diện tốt đẹp trong cuộc sống thường nhật cũng như đời sống đạo đức, tin yêu.

Trong ngày này, mọi người cùng dâng lời cảm tạ Chúa vì các hồng ân Chúa đã ban cho trong năm cũ vừa qua, đồng thời xin Chúa ban cho mỗi người có một tâm hồn đơn sơ và trong sạch để mãi mãi được vui hưởng mùa xuân ơn thánh trong Năm mới vừa khởi đầu.

Theo truyền thống dân tộc Việt Nam, sáng sớm ngày mùng một Tết, người ta pha trà cúng gia tiên, mọi người làm lễ trước bàn thờ theo thứ tự cha trước con sau, anh trên em dưới. Sau đó, con cháu mới đến chúc tuổi mới ông bà cha mẹ. Con cháu chúc ông bà, cha mẹ những lời tốt đẹp nhất trong năm mới, sau đó người ta ăn Tết.

*** Ngày mừng hai Tết.**

Ngày mừng hai Tết, người Công giáo dành để tưởng nhớ, biết ơn và cầu nguyện cho các bậc tổ tiên, ông bà cha mẹ còn sống cũng như đã được Chúa gọi về. Có nhiều nơi, các giáo xứ tổ chức tặng quà chúc thọ các cụ ông, cụ bà trong Thánh Lễ Mừng Hai Tết, điều này thật ý nghĩa, có giá trị giáo dục con cháu sống hiếu thảo.

Trong ngày này, Thánh Lễ cũng được cử hành cách trang trọng và cảm động nơi Nghĩa Trang Giáo Xứ ngày mừng Hai Tết. Người sống, kẻ chết gặp nhau trong yêu thương, tưởng nhớ trong mầu nhiệm hiệp thông của Giáo Hội. Kính nhớ các bậc tiền nhân chính là thể hiện tinh thần đạo hiếu của dân tộc Việt Nam “Uống nước nhớ nguồn”.

Ngày mừng Ba tết:

Ngày mừng Ba tết, người Công giáo Việt Nam được mời gọi để cầu nguyện và xin Thiên Chúa thánh hóa những công việc làm ăn trong suốt một năm mới. Dâng lên Thiên Chúa tất cả những công việc làm ăn với những thành công, thất bại trong một năm đã qua, và cầu mong một năm mới với những công việc làm ăn được thành công trọn vẹn và thu hái được kết quả tốt đẹp.

Với những tâm tình thật ý nghĩa trong những ngày xuân, mỗi người tín hữu chúng ta được mời gọi cùng hiệp thông trong tình liên đới yêu thương, để những ngày đầu năm mới này trở nên một khởi đầu thật trọn vẹn và ý nghĩa cho một hành trình mới. Hành trình của sự biến đổi và cải hóa cuộc đời. Nguyện cho tâm tình vui tươi của mùa xuân trong Năm Mới chan hòa trên tất cả mọi người, “những gì tốt đẹp trong tâm hồn và tư tưởng của loài người hoặc trong nghi lễ và văn hóa riêng của các dân tộc, hoạt động của Hội Thánh không nhằm tiêu diệt nhưng làm cho lành mạnh, nâng cao và kiện toàn, hầu làm vinh danh Thiên Chúa và mưu cầu hạnh phúc cho con người” (Hiến chế Tín lý về Giáo Hội 17, 1).

Trong tâm tình những ngày đầu xuân và năm mới, mỗi người chúng ta hãy cảm tạ và phó thác cuộc đời mình cho Thiên Chúa; bởi vì Ngài vẫn luôn là Thiên Chúa của mùa xuân, Thiên Chúa của Tình Yêu, Thiên Chúa của Sự Sống. Khi biết mở lòng mình ra với mọi người, chúng ta thật dễ dàng để mở hồn mình ra với Thiên Chúa.

Một Năm Mới đang đến gần, chúng ta cùng với mọi người dọn dẹp bề ngoài nhưng cũng chú tâm dọn dẹp chính tâm hồn, để Năm Mới sang chính là thời điểm để chúng ta bước vào đời sống mới, thay đổi để thực sự sống tình liên đới yêu thương, mở lòng đến với mọi người và sẵn sàng để nghênh đón Chúa Xuân muôn đời.

Trong ngày đầu xuân này, chúng ta hãy vui lên, vui lên đi như lời thánh Tông đồ Phaolô đã khuyên nhủ tín hữu Philipphê: “Anh em hãy vui lên trong niềm vui của Chúa. Tôi nhắc lại: vui lên anh em” (Pl 4, 4).

Thiên Ân

Nguồn: conggiao.info.

Tựa gốc: “Tết Công Giáo – Cổ truyền Việt Nam”

PHÒNG MẠCH MIỄN PHÍ

NHỮNG BỆNH THƯỜNG GẶP TRONG DỊP TẾT

Vào dịp Tết, việc ăn uống không điều độ, ăn uống thả ga cộng với việc chọn và bảo quản thực phẩm không đúng dẫn đến nguy cơ mắc các bệnh cấp tính. Vậy những bệnh thường gặp trong ngày Tết là gì? Làm sao để phòng ngừa?

1. Các bệnh về gan mật tụy

Ăn uống vào dịp Tết thường không điều độ dễ phát sinh béo phì, gan nhiễm mỡ, viêm gan cấp và viêm gan do rượu...

Gan nhiễm mỡ, viêm gan: Người có tiền sử bệnh gan nhiễm mỡ, viêm gan B hoặc có nguy cơ bị gan nhiễm mỡ (béo phì, đái đường, tim mạch...) nên có chế độ sống cân bằng, phòng những biến chứng nặng nề như viêm gan tiến triển hoặc xơ gan.

Viêm gan do rượu: Biểu hiện chán ăn, nôn, đau bụng, sốt, vàng da, thỉnh thoảng có rối loạn tâm thần. Diễn biến nặng nề sau thời gian uống rượu nhiều và liên tục. Viêm gan do rượu có thể gây tử vong, đặc biệt với những người có tiền sử bệnh gan mật. Không nên uống hơn 2 cốc rượu nhỏ một ngày. Rượu có thể gây tổn thương gan tụy dù uống ít nếu dùng chung với thuốc có chứa acetaminophen (Panadol, Decolgen, Efferalgan, Alaxan...).

2. Ngộ độc thực phẩm

Nguyên nhân: dùng thức ăn kém vệ sinh, ôi thiu; không quen thức ăn hoặc ăn cùng lúc những món kỵ nhau.

Biểu hiện: nôn ói và đi tiêu chảy; tùy theo tác nhân gây ngộ độc mà triệu chứng nôn ói nổi bật hơn hay tiêu chảy nhiều hơn.

3. Viêm dạ dày cấp

Nguyên nhân: chủ yếu là do uống nhiều rượu và sử dụng các chất kích thích như cà phê, ớt...

Biểu hiện: chủ yếu là đau bụng cồn cào nóng rát vùng thượng vị, kèm theo ợ hơi, ợ chua, có thể có cảm giác buồn nôn hoặc nôn.

Trường hợp nặng có thể có biểu hiện xuất huyết tiêu hóa là nôn ra máu và đại tiện phân đen, phải được đưa đến bệnh viện.

Bệnh nhân viêm loét dạ dày, tá tràng hay viêm tuyến tụy tuyệt đối không uống các loại nước ép trái cây có vị chua như: chanh, cam, táo, nho, dâu... vì loại trái cây này có nhiều chất hữu cơ làm tăng axit dạ dày, gây ợ nóng.

4. Bệnh táo bón

Nguyên nhân gây táo bón: chế độ ăn ít chất xơ và thiếu vận động; lạm dụng cà phê và các loại nước giải khát có chứa cafein càng làm cho cơ thể mất nước. Bác sĩ khuyến cáo:

- . Ăn đủ chất xơ: lớn hơn hoặc bằng 300g rau/ngày (rau quả, trái cây, các loại đậu, bột ngũ cốc nguyên vỏ cám).

- . Uống nhiều nước: từ 6-8 cốc nước mỗi ngày (tương đương từ 1,5-3 lít). Uống nước vào buổi sáng sớm, trước khi ăn, sẽ kích thích nhu động ruột khiến việc đi tiêu dễ dàng hơn.

- . Các loại nước trái cây, nước rau luộc cũng rất tốt.

5. Cảm lạnh và bệnh đường hô hấp

Viêm họng, cúm, viêm phế quản, viêm xoang, cảm lạnh. Khi cảm lạnh kéo dài quá một tuần thì có khả năng đã bị cúm, có thể dẫn đến viêm phổi, phế quản, viêm xoang...

Phòng bệnh: mặc ấm khi trời lạnh, không dùng chung khăn mặt và bàn chải đánh răng với người khác, che miệng khi ho, hắt hơi.

Nếu bị cảm lạnh, nên dùng nước đường nóng có vài lát gừng nướng chín, đồng thời bổ sung vitamin C và ăn cháo gà nóng để nâng cao sức khỏe.

Bệnh nhân bị sốt không nên uống nước ép trái cây ngọt vì dễ làm tăng đường huyết, khi đó các tế bào bạch cầu sẽ diệt khuẩn chậm chạp hơn.

6. Đái tháo đường

Thành phần thực phẩm trong bữa ăn phong phú, có nhiều loại ảnh hưởng đến đường máu, lipid máu, đặc biệt tăng đường huyết sau ăn. Đồ uống như bia có chứa nhiều đường, còn uống nhiều

rượu sẽ không có lợi cho tim mạch và huyết áp, mà bệnh nhân đái tháo đường 50- 70% có biến chứng tim mạch.

Người bệnh đái tháo đường cần nhớ nguyên tắc: trước Tết, nên kiểm tra sức khỏe để bác sĩ điều chỉnh đường máu, huyết áp, mỡ máu về giới hạn tối ưu, dùng thuốc đúng và đủ liều (phải bảo đảm đủ thuốc trong những ngày Tết). Ngay sau Tết nên đi khám lại sớm nhất nếu có thể.

Trong những ngày Tết cần gạt bỏ tâm lý “kiêng chữa bệnh”, không vì vui mà quên uống thuốc, chích insulin.

Người bệnh đái tháo đường nên hạn chế tối đa uống nước ép nho và các loại trái cây có vị ngọt vì chúng chứa nhiều đường fructose, có thể gây tăng đường huyết, có thể dùng nước ngọt ăn kiêng nhưng hạn chế không nên dùng quá 1 lon/ngày. Tránh uống bia, rượu quá độ. Giờ giấc sinh hoạt cố gắng đảm bảo điều độ.

Người bệnh đái tháo đường cần giới hạn lượng nếp từ bánh chưng, bánh tét. Không nên ăn quả khô sấy, trái cây ngọt mà thay bằng trái cây nhiều nước như bưởi, thanh long, mận và rau.

7. Bệnh Gút

Nhiều yếu tố tác động có thể gây khởi phát cơn gút cấp hoặc làm nặng thêm tình trạng bệnh. Đầu tiên là chế độ ăn uống không hợp lý, nhiều rượu bia. Chế độ ăn giàu đạm thịt như các loại thịt có màu đỏ, phủ tạng động vật, hải sản, trứng gia cầm là nguyên nhân quan trọng gây khởi phát cơn gút.

Ngoài chế độ ăn uống thì chế độ sinh hoạt cũng là một trong những yếu tố góp phần khởi phát cơn gút cấp. Người mắc bệnh gút còn có thể mắc nhiều bệnh và các yếu tố nguy cơ kèm theo, nên khám trước và sau Tết để dự phòng thuốc, sẵn sàng phòng xảy ra cơn gút cấp.

Những người bệnh gút nên ăn gạo, hoa quả các loại giúp làm chậm quá trình hấp thu đạm. Tuyệt đối không ăn, uống bất kỳ một dạng chất chứa cồn nào như rượu, bia.

Duy trì một chế độ sinh hoạt điều độ. Trong ngày Tết vẫn cần các bài tập rèn luyện sức khỏe như ngày thường.

8. Đột quy

Tai biến này cũng thường tăng cao trong những ngày lễ tết. Cách phòng ngừa cũng tương tự như đối với bệnh tăng huyết áp. Người bệnh tim mạch cần mang theo mình các thuốc tim mạch thường dùng để phòng bất trắc. Phải ngừng mọi hoạt động, nằm ở một nơi yên tĩnh, uống thuốc trợ tim và gọi ngay cấp cứu khi thấy những dấu hiệu.

Những dấu hiệu cần lưu ý:

- . Đau ngực trái, khó thở...
- . Mệt mỏi, tê cứng ở cánh tay, chân, mặt hay một bên cơ thể.
- . Hoa mắt, choáng váng khiến không nhìn thấy mọi vật, sây xẩm mặt mày, đứng không vững, khó nghe và khó nói.

Tự theo dõi trị số huyết áp thường xuyên; dự trữ đủ lượng thuốc trong dịp Tết để có thể phòng ngừa và xử trí kịp thời.

Quan tâm đến việc ăn uống trong ngày Tết như thế nào cho đúng?

Trong ngày Tết, mỗi bữa chỉ nên ăn khoảng 70-80% lượng thức ăn so với bình thường, chia làm nhiều bữa. Món ăn bánh chưng, bánh tét hầu như có đủ các chất dinh dưỡng gồm đạm, tinh bột và mỡ, chỉ thiếu thành phần xơ (không quá 200g/ngày).

Các món thịt nguội, giò chả chủ yếu cung cấp chất đạm và béo nhưng lại chứa nhiều acid béo no bão hòa nên không tốt cho sức khỏe (không quá 100g/ngày).

Các loại bánh mứt có chứa hàm lượng đường cao nên không phù hợp với người tăng huyết áp, đái tháo đường.

Giữa bao nhiêu loại thực phẩm đe dọa sức khỏe thì trái cây được xem là lành hơn cả. Đối với người bình thường có thể dùng 2 hoặc 3 suất trái cây trong ngày (mỗi suất tương đương một trái táo, hoặc ba múi bưởi, hoặc hai trái mận, hoặc một trái cam, hoặc một góc dưa hấu...).

Nếu gặp bất kỳ dấu hiệu bất thường nào của sức khỏe, hãy đến bệnh viện kiểm tra và có hướng xử lý kịp thời, đảm bảo sức khỏe trong những ngày Tết.

Phòng khám đa khoa Biển Việt

Mục lục

✠ Lá Thư Linh Hưởng tháng 02/2022	02
✠ Sống Lời Chúa	03
✠ Học Hỏi Linh Đạo	
◆ Tìm hiểu TC Dung Nhan Lòng Xót Thương (B73)	11
✠ Tin tức & Sinh hoạt	
◆ Tin CDLCTX TGP Sài Gòn	14
◆ Tin HHLCTX GP Xuân Lộc	16
✠ Các Giáo hội nói gì Giáo hội	19
✠ DIỄN ĐÀN:	
◆ Những nét đẹp của Tin Mừng ngày tết	21
◆ Lời cảm tạ tri ân	24
◆ Nhìn lại để tạ ơn...	26
◆ Chuyện cọp năm dần	29
◆ Cảm nhận tết...	35
◆ Tết mang gì về cho cha mẹ	39
◆ Dấu xuân	42
◆ Dừng lại	48
◆ Cuối năm và những chiều lá rụng	50
◆ Quà tặng của những giây phút hiện tại	52
✠ Giải đáp thắc mắc:	
◆ Người Công giáo VN với tết cổ truyền dân tộc	55
✠ Phòng mạch miễn phí:	
◆ Những bệnh thường gặp trong dịp tết	60

